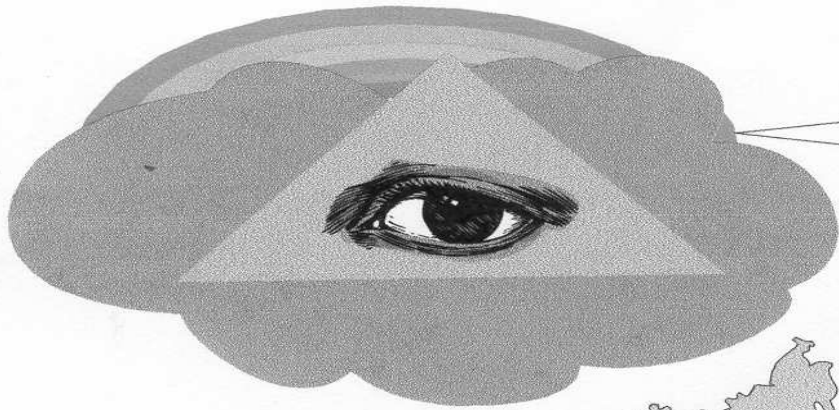

flor de card

Sant Llorenç des Cardassar * Març del 2003 * núm.

**Bush,
Blair,
Aznaaar**

Iraq

I. Umbert

i tots els de l' Opus que no us heu oposat a aquesta guerra immoral contra l'Iraq, haureu de comparèixer davant el meu tribunal, i sereu condemnats a cremar a l'infern eternament

Inseguretat ciutadana

Si no anam equivocats, fa més de cinquanta anys que no teníem coneixement de cap homicidi en el poble de Sant Llorenç -per ventura n'hi havia haguts, però no se sabia-. Seguint la tònica de la resta de Mallorca, el nostre es podia considerar un municipi més aviat tranquil i sense gaire aldarulls provocats per la violència entre els seus veïnats. No es tracta de fomentar l'alarmisme entre la població, però la veritat és que amb els dos assassinats de jubilats esdevinguts en el darrer mig any la cosa ha canviat i la gent està un poc preocupada, sobretot les persones majors que viuen soles i sense la més mínima protecció.

No som dels qui pensen que per evitar la por s'hauria d'instal·lar un règim policial, en la línia dels que tenen pels Estats Units o a la Marbella de Jesús Gil. No és això. Però tampoc no hi seria de demés que els vespres hi hagués alguna patrulla que es passejés pel poble, amb un telèfon disponible per atendre de manera ràpida les urgències que es poguessin presentar. Potser la seva sola presència evitaria la temptació dels malfactors i la gent se sentiria com a més segura.

Perquè hem de reconèixer que adesiara tenim temporades xereques en relació al capítol de la seguretat ciutadana. Hi ha bandes, normalment de fora poble -però també casos individuals de llorencins mateixos-, que passen alguns dies per la vila i se'n duen tot el que poden, siguin cotxes, dobbers, objectes de valor, eines o fins i tot mobles i poques vegades les víctimes recuperen allò que era seu. Suposam que tot això passa perquè hi ha gent que no té cap escrúpol en comprar coses que sap cert que són robades, si les pot tenir a un preu molt més econòmic que a les botigues. Aquesta gent, segons la nostra opinió, és tan culpable com els mateixos lladres, perquè si no hi hagués compradors per ventura tampoc no hi hauria tants de robatoris i els *pispes* no s'exposarien a què la policia els agafàs.

A la zona costanera la psicosi és encara més gran que a l'interior, perquè moltes vegades les víctimes són els turistes, amb la mala propaganda que comporta quan en parlen als seus amics de l'estranger o pels diaris sensacionalistes.

Un poc més de vigilància, per tant, consideram que seria positiva, i no només pels robatoris, sinó també pels renous dels bars i per evitar els coets les vespres de les noces, que la gent que paga els seus impostos té dret a exigir dels poders públics que una part es destini a garantir la seva pròpia seguretat i tranquil·litat nocturnes.

Flor de Card

Revista d'informació general de Sant Llorenç des Cardassar (Mallorca)
 Adreça: carrer de Sant Llorenç, 36
 Correu electrònic: flordecad@wanadoo.es
 Telèfon: 971 569119
 Publicitat: Ignasi Umbert: 670 355462
 Març del 2003.
 Número 302
 Dipòsit legal: 765-1973
 Edita: Associació cultural Flor de Card
 Imprimeix: Gràfiques Muntaner (Manacor)
 Director: Josep Cortès i Servera
 Consell de Redacció: Felip Forteza
 Guillem Quina
 Guillem Soler
 Joan Santandreu

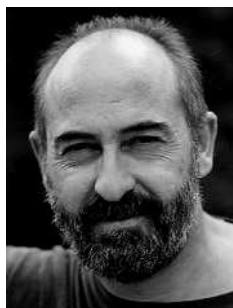
Col·laboren

Ignasi Umbert	Guerra	Portada
	Eleccions	4
	Raimon	4
	Molí d'en Bou	11
Josep Cortès	Eleccions	3
	Agenda local 21	5
	Tal dia com avui	25
Guillem Port	Reflexionari	6
	Quina vergonya!	14
	Indrets i racons	28
Prensa Forana	De la llengua	7
NIU	Política municipal	8
Nicolau/Simonet	Demografia	9
Antònia Galmés	D'ençà que el món	10
Antoni Sansó	Fent memòria	12
	Sa Coma	13
Jorge Guillén	Poesia	15
Jaume Corbera	Any Moll	16
Eduard Perales	Filatèlia	17
Joan Roig	Tertúlia de cafè	18
Ajuntament	Educació viària	19
Margalida Fiol	Pàgina infantil	20
Pau Quina	Poema i cançó	22
Crom el Nòrdic	Por a la llibertat	24
Isabel Muñoz	Poesia	26
Xesc Umbert	El temps	27
Bel Nicolau	Comptabilitat	
	Distribució	

Comença a esser hora de parlar d'eleccions

Josep Cortès

Entre xapapotes, guerres i manifestacions pacifistes aquest hivern ha passat com un sant-i-amèn i, gairebé sense tèmer-nos, tornam estar a les portes d'unes no-

ves eleccions municipals, les setenes d'ençà que s'ha reinstaurat la democràcia en el nostre país. Segons la meua opinió, són les que manco *ambient* han tengut entre els llorencins, sigui per les raons esmentades en el començament d'aquest article, sigui perquè poca gent dubta que el futur equip de govern no tindrà modificacions significatives respecte de l'actual.

Sigui així com sigui, però, la realitat és que hi ha alguns canvis importants, sobretot en el nombre de llistes i coalicions que es presenten, i crec que és hora de fer-ne algun comentari particular, que sinó no hi serem a temps.

Una de les novetats més sorprenents és la coalició entre el GISC i el PSM, sobretot si tenim en compte que en el dia d'avui un està al govern i l'altre encara a l'oposició. Per què, estant a bàndols tan oposats, d'aquí a dos mesos formaran govern plegats? La resposta possiblement l'hàgim de cercar dins la figura de n'Antoni Sansó, que desapareix de la política local després d'haver jugat un paper important durant setze anys i un altre de gairebé irrelevant durant els quatre darrers. Era la postura d'en Toni la que impedia una col·laboració política? Ha sortit de la seu del PSM la idea de formar aquesta coalició? Possiblement la resposta sigui afirmativa.

I és una col·laboració que s'entén perfectament i no només pel caire ideològic. Per la banda del PSM podran argumentar, primer, que es tornen presentar a les eleccions a un poble en el qual pràcticament sempre hi han tengut una presència política; segon, que probablement podran bravejar de tenir un altre batle dels que es mouen dins la seva òrbita, cosa que als partits sempre

els sol agradar; i tercer, que presumiblement aconseguiran la majoria dels vots del GISC per a la seva candidatura autonòmica.

Per la banda del GISC si, com és previsible, continua el Pacte de Progrés, disposaran d'un interlocutor de primer ordre a la mateixa seu del Consell Insular i qui sap si també servirà per captular en Mateu Puigròs cap a futurs càrrecs polítics de més envergadura que la batlia de Sant Llorenç, una vegada retirat de la gestió municipal.

Amb aquesta coalició de partits - que el GISC ja no és un grup independent sinó un partit polític com els altres - tenen moltes possibilitats d'aconseguir la majoria absoluta, segons la meua opinió, una majoria que fa poc temps havien cercat amb la presentació de dues llistes, una a Sant Llorenç i Son Carrió encapçalada per Mateu Puigròs i una altra a la zona costanera amb en Miquel Galmés com a cap de llista. El problema va sorgir a l'hora de decidir el segon lloc de la candidatura de la costa, perquè el volien un representant dels comerciants de Cala Millor i també un de l'associació de veïns de Sa Coma. Per no tenir-ne cap de queixós el GISC va decidir descartar la presentació de dues llistes, tot i que alguns dels que s'han quedat fora sospiten que, entretenint la cosa a base de contactes particulars i reunions de grup, el que han aconseguit és que a la vorera de mar pràcticament ja no tinguin temps de preparar una candidatura independent.

Personalment som dels qui pensen que és millor una sola llista, i no només perquè la llei d'Hont sol donar moltes sorpreses, sinó perquè els carrioners s'havien engatat un poc massa i pretenien controlar tot el terme municipal des d'abans mateix de les eleccions.

El PSOE presenta poques novetats i probablement augmenti el nombre de vots, ja que na Maria Galmés ha mantingut una presència i una activitat molt superiors a les que va tenir la seva predecessora, na Jerònia Mesquida. El fet d'haver-hi més poques llistes i les

pròpies sigles del partit, representades per José Luis Rodríguez Zapatero, fan que les expectatives li siguin favorables i molt probablement tornarà formar part de l'equip de govern, al temps que constituirà un bon interlocutor amb el Govern Balear si, com he comentat abans, es torna reproduir el Pacte de Progrés.

Unió Mallorquina és un partit que mai no ha aconseguit arrelar dins el poble, encara que l'any 83 arribàs a tenir la batlia de la mà d'en Bartomeu Brunet. La poca definició política dels seus dirigents i dels seus representants fa que la gent no se'l prengui gaire seriosament i sempre ha estat vist com un mitjà utilitzat per una determinada família per aconseguir objectius particulars.

I és una vertadera llàstima, perquè així com molta gent nacionalista moderada podria combregar amb les idees de Josep Melià o altres dirigents d'àmbit autonòmic, difícilment es podria sentir identificada amb els seus representants locals, a qui pràcticament ningú s'atreveria a qualificar de nacionalistes. Per això no és estrany que gairebé sempre -i crec que enguany no en serà una excepció- siguin dels que fan menys vots de tots els que es presenten a les eleccions.

D'en Joan Santandreu en podem dir poques coses. Únicament que si no està dins un partit polític és perquè no li han proposat un primer lloc, però no ofereix cap alternativa ideològica a les dels partits oficials. És probable que la seva sigui de les llistes menys votades, juntament amb la d'Unió Mallorquina, un partit del qual temps enrera n'havia format part.

Del Partit Popular només diré que no tenc res en contra de na Manuela, que me mereix tots els respectes com a persona i, per tant, en la meua actitud no hi ha motius personals, ans al contrari, em sembla una persona correcta i decidida. Però del seu partit no en vull ni sentir parlar perquè la seva postura en relació a tot el que envolta la guerra contra l'Iraq em sembla immoral i contrari a l'opinió de gairebé tots els ciutadans d'aquest país.

Les eleccions ja estan a la volta de la cantonada

Ignasi Umbert

Quan ja ha començat el procés electoral, quan els partits ja estan enfebrats amb la tasca de fer la llista, quan els rumors de cafè parlen i parlen d'aquell o d'aquell altre i les quineles són el joc de tota petita reunió, caldria començar a fer una mica de reflexió de qui és qui: dels qui es presenten per primera vegada, dels qui han fet, dels qui volen seguir asseguts a la cadira de la Sala, encara que només sia per dir amén; o què és el que ens proposen per aconseguir el nostre vot.

No cal deixar-nos enganyar per les paraules dolces o deixar-nos emblanquinar per un tros de coca amb pebres torrats. Recordeu-vos del que han fet i del que diuen que volen fer i en nom de qui ho han de fer. Si han defensat interessos particulars o han posat sempre els interessos col·lectius per endavant cal tenir-ho en compte.

Cal fer una reflexió sobre tot això i no votar el candidat més guapo, ni el més ric, ni aquell de tan bell parlar. Tot això no serveix de res, perquè si és ric tanmateix no hi posarà cap dobler dels seus i possiblement mirarà més pels seus interessos que pels del poble; si és guapo i és un tros de banc, mala papereta farem i si té un bell parlar, possiblement ho tindrà més fàcil fer-nos combregar amb rodes de molí. Cal reflexionar a què aspiren els candidats, si servir al poble o fer carrera política.

Cal analitzar tot això, després prendre la decisió que cregueu més

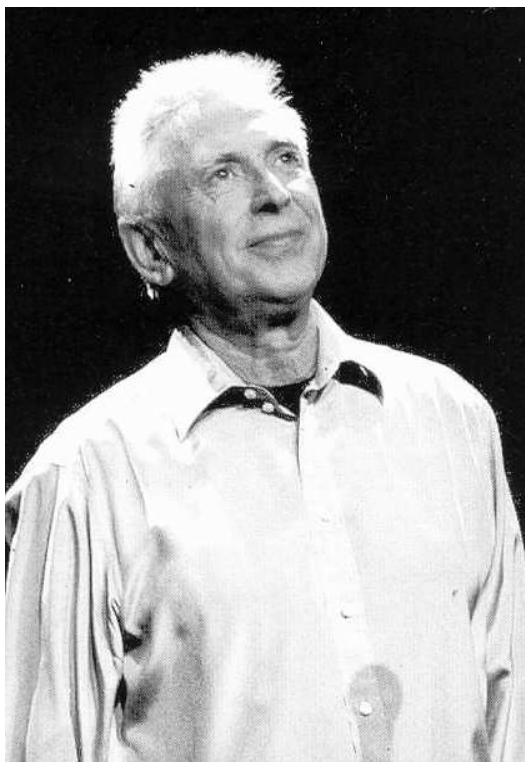
honest, no cregueu que sempre lo nou és més bo que lo vell; perquè, com diu el refrany, "val més lo dolent conegut que lo bo a conèixer". Només així aconseguireu que la vostra decisió estigui més o manco d'acord amb la vostra manera d'entendre la política, encara que això no vol dir que després de les votacions surtin els candidats que voltros hauríeu volgut, però és que les coses no es fan mai a gust de tots i manco amb això d'eleccions.

Que Déu ajudi a l'enganyat, encara que després tots diran que han guanyat; així que, d'enganyats n'hi haurà pocs, i és que tot és segons el mirall on un es mira. Però no us preocupeu, d'aquí a quatre anys vindran altres eleccions, i les mentides d'avui seran les veritats de demà. Perquè, com diu l'Eclesiastès: "Allò que ha passat tornarà passar, allò que s'ha fet tornarà fer-se; no hi ha res de nou davall el sol" (Eclesiastès cap. 1 v 9.).

Raimon: "D'un temps, d'un país", un recital antològic

El passat dia 21 a l'auditori Sa Màniga tinguérem l'oportunitat d'escoltar, més ben dit, recordar, el Raimon dels anys setanta. Amb l'auditori ple, Raimon, amb la seva veu clara i forta, ens va recitar -crec que més que cantar- tota una sèrie de poemes, tant d'autors actuals com d'èpoques passades, des d'Anselm Turmeda fins a Salvador Espriu, passant per Pere Quart, Josep Pla o Vázquez Montalbán, i també alguns de la seva pròpia collita particular.

Va fer un repàs a les seves cançons més emblemàtiques acabant, ja en el temps de descompte i amb el públic dret i fent manballetes, amb el "Diguem no" i "Al vent", molt apropiats pels temps que corren i que no han perdut gens de la seva vigència i actualitat. Val a dir que abans de començar el recital, Raimon ja va deixar clara la seva posició en contra de la guerra.

Foren quasi dues hores repas-sant les cançons que han estat i són part de la seva vida i de la nostra, cançons d'amor, d'ironia i de combat com les que va cantar fa trenta anys i que va explicar i comentar a l'entrevista que li va fer Flor de Card a començament dels anys setanta. Quasi dues hores de gaudir i recordar un país i un temps, un temps no llunyà, un temps de lluita per la llibertat d'aquest país, una llibertat que ara no sembla tenir importància, però que va costar molta sang i moltes llàgrimes poder aconseguir-la, i Raimon fou una de les imatges més carismàtiques d'aquella lluita.

Poques vegades s'ha vist l'auditori Sa Màniga tan entregat com aquell vespre, cridant contra la guerra i aplaudint les interpretacions d'un dels màxims representants de la Nova Cançó.

Ignasi Umbert

Ple del Fòrum del ciutadà

Josep Cortès

El dia 27 de març, a l'auditòrium Sa Màniga, va tenir lloc el ple del Fòrum del ciutadà, on s'aprovaren les línies d'actuació que havien elaborat durant l'hivern les sis comissions de l'Agenda local 21.

El batle va obrir l'acte agraïnt la tasca de tots els qui havien col·laborat i amb un petit resum del que havia estat tot el procés de l'Agenda.

La coordinadora, na Dolors Talens, va explicar el procés que se seguiria durant el ple i també la forma com s'havia elaborat el document que recull la proposta del Pla d'acció. No el va llegir amb detall perquè tots els membres de l'Agenda l'havien rebut amb anterioritat i havien tengut temps d'estudiar-se'l tranquil·lament a casa seva.

Tot seguit, els portaveus de cada comissió explicaren, amb l'ajut de transparències, les accions que consideraren més rellevants. Val a dir que s'havien dividit les propostes en tres grups: A, B i C, en funció de la seva importància. Per no fer la cosa massa llarga només relacionaré les de prioritat A de cada comissió.

Va obrir el torn na Bel Llodrà, de la comissió d'**Activitat econòmica**, que va dividir les accions en dos grups: les relacionades amb el *turisme* i les *agràries*. De les primeres va destacar els següents projectes: Creació d'una escola d'hoteleria, amb col·laboració entre les associacions hoteleres i la conselleria d'Educació; reclamar la inversió de part dels fons de l'exotaxa en projectes del municipi; elaboració d'un pla de promoció del turisme alternatiu (esportiu, cultural, natural i d'interior); edició d'una guia de camis i rutes ciclistes i de senderisme. De les segones, promoció i comercialització dels nostres productes agraris, amb la creació d'un mercat; promoure l'activitat agrària creant una línia d'ajuts, una borsa de lloguer de terres, estudiant la viabilitat de cultius tradicionals i fomentant l'agricultura ecològica; finalment, fomentar el cooperativisme en el sector agrari.

Encarna Picazo, portaveu de **Aspectes ambientals**, va explicar que el seu grup considerava prioritari un pla

de promoció de l'ús d'energies alternatives i renovables, a base de campanyes informatives, un pla de subvencions i incentius fiscals, amb un apartat específic per al sector hotelier i les comunitats de veïns; considerà també que s'hauria de posar un sistema de depuració terciària a l'EDAR municipal i que s'hauria de fomentar el compostatge domèstic, a més de crear una planta de compostatge.

La comissió de **Mobilitat i transport**, representada per Joan Umbert, va destacar les següents propostes: Construcció d'un carril bici-passeig; eliminació de les barres arquitectòniques als espais públics i privats; millorar la seguretat dels vianants als nuclis urbans, mitjançant l'establiment de passos de vianants i semàfors i limitant la velocitat màxima dels vehicles als 30 km/h. Per potenciar l'ús de la bicicleta varen acordar tres línies principals: edició d'una guia d'itineraris en bicicleta, amb la senyalització dels indrets; elaboració d'un programa per fomentar-ne l'ús (dia de la bicicleta a l'escola, excursions...); creació d'aparcaments específics per a les bicicletes.

Rafel Febrer, d'**Ordenació del territori**, va dividir la comissió en dues parts: la relacionada amb l'*urbanisme* i la de *control i prevenció de riscos ambientals*. De la primera va destacar la desclassificació de places turístiques, amb un pla integral de reordenació de la zona costanera i la creació d'un polígon industrial amb criteris de sostenibilitat. De la segona, la canalització de les aigües pluvials dels nuclis urbans cap a conques naturals i aqüífers, un pla de prevenció d'incendis forestals i un pla de neteja i adequació dels torrents.

Josep Cortès, portaveu de la comissió de **Patrimoni**, després de ressaltar la importància del Patrimoni a l'hora de conformar la pròpia personalitat, va dividir les accions en tres grups: el *patrimoni natural*, amb intervenció en la gestió del parc de Llevant, la protecció de la qualitat de les platges i la senyalització i millora dels camins rurals; el *patrimoni arquitectònic*, amb l'elaboració d'un catàleg on hi constin

des dels talaiots fins a les edificacions d'avui mateix; i el *patrimoni cultural*, amb programes que ajudin a fomentar l'ús de la llengua catalana i la conservació i promoció de les tradicions.

Per acabar, Antoni Gomila, de **Qualitat de vida**, va relació aquests projectes, tots de prioritat A: Atenció domiciliària continuada per a persones majors; menjador social; dotació de més personal a l'àrea de Serveis socials; creació d'un pla per unificar de forma progressiva les activitats que es realitzen alhora en varis nuclis del municipi, en un únic lloc; ampliació dels serveis mèdics (rehabilitacions, especialistes, control de pacients...); unitats mòbils de salut 24h/PAC; espais de participació ciutadana dirigits especialment als joves; telèfon únic d'atenció al ciutadà (suggeriments, queixes, reclamacions...); creació d'una oficina d'informació i promoció de l'habitatge; adequar els equipaments existents a les necessitats dels joves; centre de dia, amb transport públic per atendre les necessitats de tots els nuclis de població; residència de la tercera edat; xarxa de parcs urbans.

A continuació es comentaren diverses esmenes del document que es presentava i es va debatre el seu contingut, amb intervenció dels membres del Fòrum i de la mesa.

Tot seguit es va procedir a la votació, a mà alçada, del document final, que va resultar aprovat per unanimitat del gairebé centenar d'assistents al ple.

Na Dolors va cloure l'acte presentant el calendari futur, que començava el dijous vinent amb l'aprovació del Pla per part de l'Ajuntament, al qual va convidar fefaentment a tots els assistents.

El 3 d'abril, tal com estava previst, el Ple de l'Ajuntament va aprovar el Pla d'actuació de l'Agenda Local 21, segons el projecte que havia aprovat el Fòrum del ciutadà. Ara només cal esperar i confiar en què la nova Corporació que surti després de les eleccions segueixi punt per punt allò que els llorencins han fet durant tot aquest temps.

Història d'un copet

El sentit de la raó o les percepcions personals dels fets

Guillem Pont

Dia: dimarts 25 de març de l'any 2003

Hora: 12,40

Lloc: Intersecció dels carrers Aragó i

Luca de Tena

No m'ho contaren, en vaig ser testimoni directe juntament amb un petit grup de vianants que ens giràrem en sentir el renou del cop.

Un homenet de certa edat amb un utilitari vermell voltava un cantó on hi havia un pas de cebra amb semàfor intermitent.

En adonar-se que hi havia peatons que travessaven el carrer (perquè tenien el seu semàfor en verd) es va aturar i un altre cotxe que li venia al darrera (un 4x4 blanc, vell i copejat) li va pegar un petit cop.

Fins aquí res d'anormal. Un d'aquests múltiples "petits cops" quotidians que no passen d'una retxada a la pintura i que no solen tenir cap transcendència, si la sacsejada no trastoca les cervicals.

La ciència avança i, a diferència d'aquells primers cotxes de planxa els parafangs actuals són de plàstic i generalment es beuen el petits cops cops retornant a la posició inicial, i com si res haguera passat!

En aquests cas concret no me'n vaig adonar de cap cop o endinsada especial a l'utilitari vermell de la persona de certa edat. Ni tampoc en el quatre per quatre; a més, en ser vell i abonyegat tampoc no s'hagués notat gaire. Es a dir, cap dels dos cotxes no es va fer res que suposàs una despesa econòmica.

A ulls del qui passàvem pel carrer, i també del codi de circulació, la badada fa ser del conductor del quatre per quatre que va pegar a la part de darrera de l'utilitari, aturat just al límit de les retxes blanques del pas peatonal.

A tot el món, fins i tot a Amèrica (que són els qui manen i fan el que volen) i a Anglaterra (que circulen per l'esquerra i tenen altres costums singulars) el conductor del quatre per quatre tenia la culpa de la badada i del succeït.

Però... voleu saber el que va passar?

El conductor del quatre per quatre, magre i eixut, va aturar el cotxe i va baixar fet un nero renyant i cridant l'home de certa edat que havia rebut el cop: "*Qué, ha ver si te decides, coño!..., pasas o no pasas..., venga tira tira... vete ya!...*".

Veient les actituds, les manotades i escoltant els mots qualsevol hagués dit que el conductor magre i eixut del quatre per quatre tenia la raó, tooooto la raó. Idò no. No en tenia gens.

Gens ni mica.

Era un barrut, mal educat, curt i malhumorat.

Amb la seva sortida de gall foraster (recordau el poema de l'aviram de Jaume Santandreu, on assenyala que totes les postures humanes tenen semblances o correlació amb les actituds de les diferents aus de corral) havia trabucat el sentit de la realitat i de la justícia. Aparentment havia robat la raó al discret home de certa edat de l'utilitari vermell.

És excepcional aquesta postura egocèntrica? Noooo...

Quantes vegades no ens aferram a la nostra manera de veure les coses sense anar a cercar la possible raó

asèptica o, almanco, les altres visions del mateix fet?

Seguint amb la línia santandreuina (si no recordo malament expressada en una de les seves conegudes sentències), el conductor del quatre per quatre devia dur la "bossa massa buida o les bosses massa plenes" perquè altrament és mala d'entendre una reacció tan desmesurada, tan fora de lloc, tan "intercanviada".

És clar que també ens podríem aferrar a altres fils argumentats, com aquell que diu que "*tot s'aferra*" o el conegut "*de lo que se come se cria*". Acostumats com estem a l'aplicació de l'autoritarisme. Veient cada dia per la televisió la predominància de la "raó del més fort" és possible que hom es vagi imbuït de l'esperit irracional i actüi en conseqüència: "*com que vaig amb un quatre per quatre i som més fort tenc la raó*" o "*per què em passa pel nas i jo som jo, dic el que vull...*" "*El codi de circulació? Per què el vull al codi?*".

Alguna cosa d'aquestes deu ser. O no. Ves a saber!

El mestre potser diria: si ens fixam en els fets de les persones en trobarem més d'un, de fet, que difícilment podria assolir el qualificatiu d'humà. Es donen adesiara reaccions semblants a la del conductor del quatre per quatre, on l'egoïsmes instintiu se sobreposa a l'aplicació del pensament formal, capgirant així la realitat de les coses.

Reflexionari

"El món aprèn a l'Iraq una lliçó inesborrable: la capacitat d'abnegació i sacrifici de l'ésser humà és molt superior a la més perfecta de les màquines, si són manejades per professionals que tenen por de morir".

Joan Riera. Diari de Balears.

Pàg. 6. 30-03-03

El Consell Social de la llengua catalana perfila un Avantprojecte de llei del català al comerç i un Pla general de normalització

El passat divendres, dia 28 de març, es va celebrar a la sala d'actes del Parlament la segona sessió plenària del Consell Social de la Llengua Catalana, en el que aquesta publicació hi va estar representada amb l'assistència de Gabriel Mercè, president de l'Associació de Premsa Forana de Mallorca.

Constituit l'any 2002, el Consell Social és un òrgan integrat per una cinquantena de persones i entitats representatives de les Illes Balears, i té per objectiu assessorar el Govern en les accions de planificació de l'ús social de la llengua catalana.

Entre d'altres temes, el Ple va discutir un Avantprojecte de llei d'ús del català en les activitats econòmiques. Segons va exposar el conseller d'Educació i Cultura, Damià Pons, president en funcions de la sessió, "aquesta llei pretén completar, ampliar i actualitzar la llei de normalització lingüística després de quinze anys d'haver estat aprovada" i va comentar que "es fa especialment necessària després d'aprovar-se la llei d'ordenació de l'activitat del comerç i la llei dels consumidors i usuaris".

A partir de l'experiència acumulada en els darrers anys, el Consell Social considera necessari donar un nou impuls a la política lingüística per tal d'assolir els objectius normalitzadors amb major eficàcia. Els objectius fonamentals d'aquesta futura llei són nor-

malitzar i fomentar l'ús del català en l'activitat socioeconòmica; reforçar la protecció dels drets lingüístics dels consumidors i usuaris; i millorar i ampliar l'ús ambiental del català en els sectors que s'hi regulen.

Les mesures proposades pretenen que la presència de la llengua catalana sigui més intensa en totes les manifestacions de la vida econòmica, especialment en l'administració, i fins i tot es planteja un règim d'infraccions i sancions per eventuais incompliments dels deures establerts per la llei.

El Ple del Consell Social va donar el vistiplau als objectius de l'avantprojecte de llei, però va acordar postposar la seva aprovació fins a la propera sessió, prevista per al mes de juny, a l'espera d'incloure tot un seguit de suggeriments que diferents membres de l'hemicicle varen aportar. Després d'això la proposta es passarà als diferents grups parlamentaris per al seu estudi i posterior aprovació en forma de llei.

Per la seva banda el president de la Ponència de Planificació, Joan F. López i Casasnovas, i el director general de Política Lingüística, Joan Melià, varen exposar un primer borrador de Pla general de normalització lingüística de les Illes Balears que s'ha sotmès a estudi de tots els membres del Consell Social. Es tracta d'un document programàtic per impulsar els canvis socials necessaris per tal que

es garanteixi el recobriment del català com a llengua pròpia de les Illes Balears amb prop de 200 mesures d'actuació repartides en nou sectors d'actuació. Es preveu tenir-lo llest el mes de juny.

Els membres del Ple reberen també informació del treball realitzat per les altres comissions de treball. Isidor Marí, president de la Ponència d'Immigració i Acol·lida Lingüística, va anunciar la preparació, per al proper mes de novembre, d'unes jornades dedicades a la immigració i la interculturalitat en la que s'hi preveuen presentar les millors experiències d'acollida i integració lingüística perquè puguin servir d'exemple i obrin camí a altres persones, i en la que s'estimuli la societat receptora a implicar-se en el procés d'acollida dels nouvinguts. Antoni Mir, com a responsable de la Ponència Observadora, va explicar les passes fetes perquè el català sigui declarat llengua oficial de la Unió Europea i va anunciar l'organització d'una campanya informativa per divulgar els arguments favorables a aquesta oficialitat.

La sessió es va cloure amb la redacció d'una carta dirigida a la Ministra d'Educació, en la qual se li fa saber la preocupació perquè la nova llei de qualitat de l'ensenyament no suposi un retrocés en el coneixement del català i en la que se li demana una solució més igualitària en l'ensenyament de les diferents llengües de l'estat.

Joieria-rellotgeria-fotografia

García Lis

foto Ignasi

Carrer Major - Sant Llorenç des Cardassar

**ACORDS PLENARIS
I POSTURA DEL NIU**

Continuant amb la tasca que ens vàrem proposar el juliol de 1999, passem a donar compte de les sessions plenàries que han tingut lloc durant el mes de març; concretament, de la sessió ordinària corresponent al dia 6 i de les sessions de caire extraordinari dels dies 17 i 21.

A la sessió ordinària que tingué lloc el passat dia 6 es va aprovar per unanimitat la pròrroga del conveni urbanístic subscrit amb les entitats MAYATAN, S.A, i DASJOFORT, S.A. Aquest conveni, acordat per l'Ajuntament el 24 de març de 2000 per reordenar la illeta que es troba devora els hotels Marian Park I i Marian Park II, de s'Illot, preveia que l'Ajuntament de Sant Llorenç es comprometia a adequar el seu planejament urbanístic, ja fos mitjançant l'aprovació d'un estudi de detall d'ordenació de volums o mitjançant la revisió de les Normes Subsidiàries vigents, per poder fer efectives determinades circumstàncies urbanístiques previstes al mateix. Tot això en el termini màxim de tres anys. Ara, una vegada complert el termini i no realitzada aquesta adequació urbanística, es prorroga el conveni.

Aquest punt de l'ordre del dia va ser aprofitat per l'oposició municipal per reiterar una vegada més el fet de què al nostre municipi, en matèria urbanística, únicament es duen a terme modificacions puntuals i no una actuació global, que comporti una intenció seriosa, valenta i decidida per fer una modificació general de les Normes Subsidiàries, canviar-les en tot el seu conjunt, a fi d'adaptar-les a les noves necessitats del municipi i orientar-les cap a un nou planejament urbanístic, modern i d'acord amb els temps que corren. Haurem acabat els quatre anys de legislatura i no s'haurà avançat gens en aquest sen-

tit; continuam amb unes normes anti-quadres, no adaptades als temps actuals i, periòdicament, se segueixen proposant modificacions puntuals de les mateixes, per fer front a circumstàncies concretes de l'urbanisme municipal.

També per unanimitat es va aprovar la modificació del conveni subscrit entre l'Ajuntament de Sant Llorenç i la Comunitat Autònoma de les Illes Balears sobre gestió tributària de l'Impost sobre Béns Immobles, per a la realització de determinades activitats relacionades amb la gestió d'aquest impost. Aquesta modificació estableix que la Conselleria d'Hisenda i Pressuposts retindrà, per una sola vegada, el 15% de les quantitats ingressades corresponents a les liquidacions girades sobre els valors cadastrals obtinguts per mitjà dels serveis prestats en virtut d'aquest conveni.

També en aquesta sessió, es va acordar, per 10 vots a favor i 3 en contra (NIU i PSM), reconèixer extrajudicialment una relació de factures anteriors a 31 de desembre de 2002 per un import de 261.231,16 euros. Es tracta de factures que fan referència a prestacions de serveis encomanades amb infracció de la normativa aplicable, en les que s'adquiriren els compromisos de despesa sense existir consignació pressupostària suficient; per tant, els compromisos de despesa així adquirits eren nuls de ple dret. Amés, en alguns d'aquests serveis contractats ni tan sols s'han complert els requisits de fiscalització prèvia, exigits per les Bases d'execució dels pressuposts. Aquestes bases exigeixen per a l'aprovació de la despesa la presentació del corresponent pressupost davant l'òrgan competent (batlia o comissió de govern).

D'aquesta manera es dóna validesa a unes feines encomanades pels responsables del govern municipal contradient tota la normativa aplicable al respecte. Quina imatge podem donar als ciutadans de Sant Llorenç si els primers que no compleixen les normes són els propis governants. I lo més greu no és això, sinó el fet que tots aquests incompliments es queden en no res, no s'exigeix cap tipus de responsabilitat a les persones que no han obrat d'acord

a la llei.

Finalment, es va aprovar per unanimitat la proposta de moció contra la guerra de l'Iraq tramesa per la Federació d'Entitats Locals de les Illes Balears. Aquesta moció diu el següent:

"1.- Pronunciar-se contraris a una guerra contra l'Iraq.

2.- Demanar al govern espanyol:
-Que defensi a tots els fòrums internacionals i especialment al Consell de Seguretat de les Nacions Unides, i en el si de la Unió Europea, una solució diplomàtica i pacífica per al conflicte de l'Iraq.
-Que exigeixi l'aixecament de les sancions a l'Iraq per evitar que la població continuï patint la situació de misèria que suposa el bloqueig.

3. Exigir al govern de l'Iraq:
-El compliment de la Resolució 1441 del Consell de Seguretat de les Nacions Unides.

-El compromís d'atorgar drets democràtics al seu poble i de respecte pels drets del poble kurd.

4.- Unir-se a aquelles veus que reclamen una solució pacífica al conflicte.

5.- Donar trasllat d'aquest acord al president del govern espanyol i als grups parlamentaris de les Corts Generals, del Parlament de les Illes Balears i del Parlament Europeu."

A la sessió de dia 17 de març, com a punt únic de l'ordre del dia, es va aprovar per nou vots a favor, una abstenció (PSM) i dos vots en contra (NIU) el pressupost per a l'any 2003. De les dades d'aquest pressupost, de les seves implicacions i conseqüències, i de la valoració que en fem com a grup polític en parlarem en el proper número de la revista, fent un article monogràfic sobre el pressupost 2003.

A la sessió de dia 21 de març, convocada de manera urgent i de caire extraordinari, es va aprovar per unanimitat informar favorablement sobre la proposta de modificació de les tarifes del servei d'autotaxi. Aquesta proposta, que preveu un increment aproximat del 5,1%, se trameta a l'òrgan competent del Govern Balear per a la seva posterior aprovació.

També per unanimitat es va acordar l'aprovació provisional, una vegada complert el tràmit d'exposició pública perquè es poguessin presentar reclamacions i suggeriments, d'una sèrie de modificacions que ja havien estat aprovades inicialment a anteriors sessions plenàries de l'Ajuntament, i de les quals hem donat compte en anteriors escrits. Aquestes modificacions són les següents:

1.- Modificació puntual número 7 de les Normes Subsidiàries, sobre reducció de l'edificabilitat de les illetes de la primera línia de s'Illot.

2.- Modificació puntual número 8 de les Normes Subsidiàries, sobre alineacions de la zona de protecció de la conducció de les aigües pluvials a Son Carrió.

3.- Estudi d'impacte ambiental referent a la modificació puntual número 2 de les Normes Subsidiàries, sobre regulació de capacitats de població als nuclis de Sant Llorenç i Son Carrió.

Com sempre estam a la seva disposició pel que trobin convenient.

Ben fet

& Toni Navarro

-catering-
servei de festes a domicili
971 564357

info@ben-fet.com
www.ben-fet.com

NAIXEMENTS

* Dia 17 de febrer va néixer a Sa Coma n'Emma Aguilera Nielandt, filla d'en Francisco i n'Elke. Enhorabona.

* El 19, també de febrer, va néixer a Sant Llorenç en Miquel A. Bisquerra Brunet, fill d'en Joan i na Margalida. La nostra enhorabona.

* Dia 21, a Sant Llorenç, va néixer en Francisco Rodríguez Mestre, que és fill d'en Francisco i na Maria Magdalena. Salut.

* El dia 24 de febrer en Joan Llull i na Maria Caldentey, llorencins, tengueren un nin -bé, en realitat el nin el va tenir na Maria-i li posaren per nom Pere, com el padrí. Des d'aquí els volem

donar la nostra enhorabona.

* El dia 25, a Son Carrió, va néixer en Carles Adrià García Baudil, fill de n'Onofre i na Mercedes. Salut.

* El mateix dia, a S'Illot, va néixer na Neus Cànaves Espineta, filla d'en Jaume i na Tamara. Enhorabona.

* Dia 28 de febrer va néixer a Cala Millor na Claudia Manjón Carmona, que és filla d'en Mario i na Rosario. La nostra enhorabona.

* Dia 10 de març va néixer a sa Coma na Lorena Katie Dawes, filla d'en Jamie Darren i na Carla. Salut.

* Finalment, el dia 11 de març, també a Sa Coma, en Juan Damián Carrizo i en Rolf Dieter Degebrot tengueren un fill i li posaren per nom Nicolàs. Coratge.

DEFUNCIONS

* Dia 27 de febrer va morir a Sant Llorenç n'Antoni Pasqual Amer, a l'edat de 71 anys. Descansi en pau.

* El 6 de març, a Cala Millor, va morir n'Erika Hedwig Karin Wenninger, als 58 anys d'edat. Descansi en pau.

* El dia 16 de març va morir a Sant Llorenç n'Aina Maria Caldentey Llull, a l'edat de 89 anys. Que puguem pregar molts d'anys per ella.

* El dia 7 de març ens va deixar en Bartomeu Gomila Rosselló, aquest llorencí de la fotografia del costat. Tenia 77 anys. Que puguem pregar molts d'anys per ell.

* El dia 18 del mes passat va acabar la seva vida en Pere Josep Nadal Llull. Era llorencí i tenia 85 anys. Des d'aquí volem donar el condol a la seva família. Descansi en pau.

NOCES

* Dia 15 de febrer, tot i esser manacorins, es casaren a Sant Llorenç en Maties Andreu Adrover i na Catalina Font Rosselló. Enhorabona.

* El dia 8 de març encara vengueren de més enfora: en David Alejo Muñoz Serra, de Santiago de Xile i na Cecília Leyton Caicedo, de Colòmbia, feren l'esclafit a Sant Llorenç Salut.

* El mateix dia en Rufino Rocha Barrientos, artaner, i na Cintia Desirée Aranalde, argentina, es casaren a Sant Llorenç. Enhorabona.

* El 13 de març en Manuel González Benio, de Badajoz, i na Gloria Elsy Castaño Ocampo, de Colòmbia, firmaren els papers a Sant Llorenç. Salut.

* Veiam si endevinau on es casaren en José Ignacio Calvo Gallardo, natural de Plasencia, i na Linda Zatarin, de Moldàvia? Idò a Sant Llorenç!

En vista del prestigi que va agafant el nostre poble a l'hora de certificar les noces de nuvis d'arreu del món, fonts generalment ben informades ens han assegurat que el municipi de Las Vegas, als Estats Units, que també es dedicava a casar gent, s'està plantejant canviar de negoci perquè pràcticament ja no hi va ningú.

Bel Nicolau i Aina Simonet

El març, marceja

Antònia Galmés

Jo em vaig determinar un dia
de sembrar un claveller,
i en tres dies, tant cresqué
que setze estalons tenia,
poreu pensar, vida mia,
quin redol via mester.
A Sóller me'n vaig anar
a menar paredadors.
En vaig menar cent i dos
per ses parets eixamplar.
Dinss tres-centes corterades,
ja començava a estar bé.
Tres-centes sinis rodaven
per regar aquest claveller.
Poreu pensar, vida mia,
si n'era de bon planter.
Que, si el fossen regat bé,
tota Mallorca ompliria.

Si a Amèrica vols anar,
manlleva cinquanta duros.
Saps quan tendràs ets apuros?
En haver-los de tornar.

Na Francineta m'agrada
perquè du sal i salero:
damunt sa seva sabata
hi he pintat un bolero.

S'altre dia jo passava
per casa d'un sabater.
De defora veia bé
un mostel que ripuntava
i un escarbat cosia
a uns calçons un gafet.
Hi havia una gallina
que feia punt de ganxet.

Sa corema passarà
així com es darrers dies.
A Pasco hi haurà novies,
llavò tornarem ballar.

Ara vos som convidada,
si voleu venir, vendreu.
Sabeu de què soparem?
De quatre caps d'arengada.

En Què-diran
se morí de fam,
i En Què-diré
campava ben bé.

Es dia que em vaig casar
vaig fer noccs acabades:
es dematí arengades,
es migdia bacallà.

Garrideta, pensau-hi
un any si no basta un dia,
perquè com sereu amb mi
jo no vui que pugueu dir:
Estimat, jo no us volia.

Si sa lluna no hi era
ni es sol hermós,
en el món, garridoia
hi seríeu vós.

Ses al'lotes de sa plaça
no saben cuinar llegum:
en cuinar fava parada
hi posen s'oli d'es llum.

(Del *Cançoner popular*)

Bacallà amb salsa de nyores

Ingredients per a quatre persones

Un quilo de bacallà
Dues tassetes d'oli d'oliva
Dues cebes
Dues patates
Una poma
Deu grans d'all
Quatre nyores
Un tassellet de vi blanc
Una fulla de llorer
Un brot de julivert
Farina
Pebreò i sal

Preparació

Tallau ell bacallà en vuit porcions de dos dits de gruixa i posau-los en aigua durant 48 hores, canviant-la cada 12. Escorreu-los, enfari nau-los i fregiu-los en oli d'oliva. Reservau-los en una greixonera de fang.

Amb l'oli que hi resta, fregiu dues cebes,

dues patates, una poma trossejada, dos grans d'all i la polpa de quatre nyores, que haurem posat abans en remull. A continuació, hi afegirem sal i pebreò.

En una olla apart, posarem dos tassons d'aigua, un tassellet de vi blanc, una fulla de llorer i un brot de julivert. Ho deixarem bullir durant 20 minuts i després el deixarem reposar durant 15 minuts. Tot sequit, l'ajuntarem amb la salsa i el passarem pel passapurés i hi afegirem el bacallà.

Per acabar, fregiu vuit grans d'all tallats a làmines primes i, quan tenguin color, les col·locarem per damunt la salsa. Serviu-ho calent.

Zohra Laaroussi Elkati

Ignasi Umbert

El passat dia 14 de març, dintre del cicle de xerrades al Molí d'en Bou, vàrem tenir l'oportunitat de conèixer una mica més la cultura musulmana, una cultura tan allunyada i al mateix temps tan propera a nosaltres -no hem d'oblidar que la nostra illa va ser musulmana durant més de 600 anys. La nostra convidada, Zohra Laaroussi Elkati, és mediatadora intercultural a l'ajuntament de Manacor. Nascuda a Tànger, Marroc, diplomada en filologia anglesa, ha treballat a Espanya des del 1995. Parla, a més de l'àrab, l'anglès, el castellà, el català i es defensa en alemany.

Na Zohra ens va parlar de la seva feina a l'ajuntament de Manacor com a mediatadora cultural, en especial amb la ja nombrosa població musulmana, on podem destacar tant la seva feina per a la integració de la dona immigrant a la nostra societat i a la nostra cultura, com a l'àmbit educatiu dels infants d'aquesta gent. La seva preparació i l'experiència acumulada des de la seva vinguda a Espanya el 1995 fan que la seva tasca a poc a poc tingui el fruit esperat.

Dins aquesta tasca, com va explicar na Zohra, cal destacar la mediació en el procés d'escolarització dels nins i nines del municipi de Manacor; fer el seguiment sobre la integració, tant de la forma afectiva com de la relació amb els altres nins i nines dels col·legis, tenint sempre en compte les situacions de cada un, tant econòmica com familiar, intentat reduir en lo possible el risc, que sens dubte hi ha, de la marginació dels infants; donar tot el suport possible a la família a l'hora d'escolaritzar els fills i les filles i, si és necessari, acompanyar-les en aquest procés; ajudar les famílies a emplenar impresos, sol·licituds, dema-

nar beques i ajudes etc.; acompanyar les famílies a les escoles durant el començament de la integració escolar dels seus fills; participar de forma activa en el pla d'acollida dels centres educatius i facilitar l'acostament de les famílies immigrants a l'escola; ajudar a establir una comunicació el més fluïda possible, organitzant petites reunions informatives amb grups de pares i mares, a fi de donar-los a conèixer el funcionament de les escoles i el pes que té l'educació dins el nostre sistema social; treballar activament en la tasca de prevenir l'absentisme escolar i col·laborar amb l'Oficina d'Escolarització i també conèixer per endavant els plans familiars de reagrupació. Tot això es fa a través de l'Oficina d'Estrangeria per així preveure la conseqüent escolarització dels nins i nines que s'han d'integrar obligatòriament al nostre sistema educatiu.

Naturalment, també treballa per a la integració dels adults a la nostra societat, facilitant l'accés a l'ensenyament i a la formació dels extracomunitaris, així com també facilitar i dinamitzar la participació d'aquests a les activitats culturals generals del municipi manacorí. També participa activament en la difusió dels cursos que ofereix l'Escola de Mallorquí als immigrants adolescents per així motivar-los a què aprenguin la nostra llengua.

Na Zohra també treballa dins l'àmbit social, col·laborant amb el disseny dels plans de feina individual i en el seu procés de seguiment. Fa de mediatadora en les negociacions conflictives entre el serveis socials i els usuaris extra comunitaris, col·labora a la recerca de solucions a la problemàtica juvenil del municipi, etc, etc.

Com veim, la tasca d'aquesta dona és prou important per aconseguir que aquesta gent, per les causes que quasi tothom coneix, s'ha vist obligada a cercar-se les sopes lluny de ca seva, com ho feren molts d'espanyols i mallorquins en el segle passat. Na Zohra, parlà de les costums del seu poble i de les dificultats que troben quan vénen a Mallorca: costums diferents, idiomes desconeguts, una certa suspicàcia per part de nosaltres enfront d'una gent tan diferent de nosaltres en els seus costums i manera d'esser. Certament, na Zohra ens va apropar una mica a un món que moltes vegades, per la nostra comoditat, ens neguem a reconèixer i també perquè la seva actitud -una actitud d'autodefensa- introvertida no ajuda massa a què aquestes coneixences siguin recíproques.

El treball de na Zohra consisteix fonamentalment en propiciar, tan per una part com per l'altra, aquesta actitud. Ganes d'aconseguir-ho no n'hi manquen.

Antoni Sansó

1985

El **3 de gener**, apareix publicat en el BOE el text de la nova Llei Anti-terrorista.

El **4 de febrer**, amb el compromís britànic de negociar la seva sobirania, Espanya aixeca el blocatge contra Gibraltar establert el 1969.

L'**11 de març**, Mikhaïl Gorbatxov és nomenat secretari general del PCUS i primer mandatari de l'URSS.

El **13 de març**, es produeix per primera vegada l'ingrés de dones a la Policia Nacional, que s'incorporen a les brigades de Seguretat ciutadana de Madrid i de Barcelona.

El **19 de març**, a Grenoble (França), el Barcelona es proclama campió de la Recopa d'Europa de Bàsquet, guanyant a l'equip soviètic Zalgiris Kaunas per 77-73.

El **8 d'abril**, Gorbatxov proposa una moratòria per al desplegament dels míssils soviètics d'abast mitjà.

El **30 d'abril**, a la ciutat de Munic, el guitarrista Andrés Segovia aconseguix el Premi de la Fundació Ernst von Siemens, per la seva destacada labor com intèrpret.

L'**1 de maig**, Ronald Reagan, president del EEUU decreta un embarcament comercial contra el règim sandinista de Nicaragua.

El **12 de maig**, a Salamanca, el ciclista Pedro Delgado, de l'equip Gin MG-Orbea guanya la Volta Ciclista a Espanya.

El **15 de maig**, el Sinn Féin, organització independentista irlandesa, obté més del 12% dels vots a les eleccions municipals d'Irlanda del Nord.

El **12 de juny**, Espanya i Portugal signen el tractat d'adhesió a la Comunitat Econòmica Europea.

El **6 de juliol**, a Barcelona, un recital de Lluís Llach reuneix cent mil persones al Camp Nou.

El **7 de juliol**, el tennista alemany Boris Becker s'imposa al nord-americà Kevin Curren al torneig de Wimbledon.

El **13 de juliol**, a París, el soviètic Seguei Bubka es converteix en el primer atleta que aconsegueix passar l'altura de sis metres en salt amb pèrtiga.

El **16 de juliol**, mor a Colònia, l'escriptor i activista de moviments pacifistes i ecologistes Heinrich Böll.

El **23 d'agost**, l'atleta marroquí

nord-americà Orson Welles.

El **12 d'octubre**, s'estrena a Sant Sebastià la primera pel·lícula rodada íntegrament en euskera "Hamaseigarrenean aidaez", del director Andu Lertxundi, realitzada per Euskal Telebista.

El **19 d'octubre**, Mèxic DF sofreix un terratrèmol de 7,8 graus de l'escala de Richter que provoca milers de morts i ferits.

El **9 de novembre**, a Moscou el soviètic Gari Kaspárov es proclama campió del món d'escacs davant el seu compatriota Anatoli Kárpov.

El **21 de novembre**, a Madrid el violoncel·lista Mstislav Rostropóvich dirigeix en el Teatre Real l'Orquestra Nacional d'Espanya, amb motiu del desè aniversari del regnat de Joan Carles I.

El **18 de desembre**, a Barcelona, Joan Manuel Serrat inicia amb un recital al Palau Municipal d'Esports una gira amb l'objectiu de presentar el disc "El Sur también existe".

El **27 de desembre**, se suspèn l'emissió de "La Clave", programa televisat en directe per TVE i dirigit per José Luís Balbin.

1985 a les Illes Balears

-Mor a Deià l'escriptor anglès Robert Graves.

-Es crea a Palma el Grup Blanquerna, que té per objectiu estudiar la realitat nacional i cultural de Mallorca, des d'una perspectiva cristiana i de progrés.

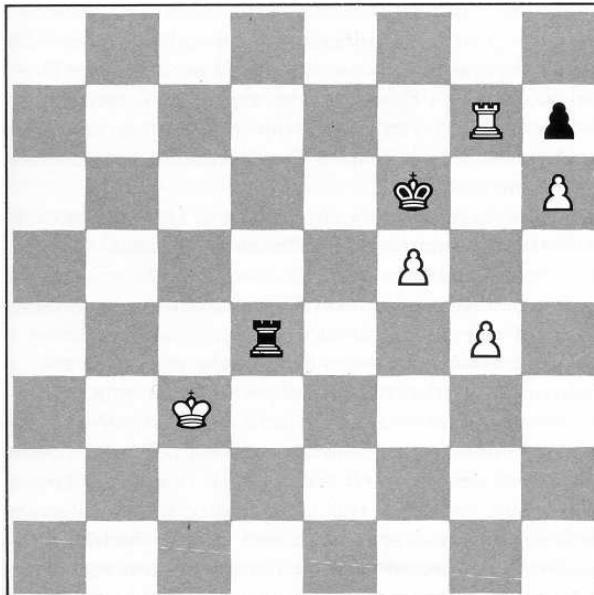
-Es publica "L'ecologista", òrgan informatiu del GOB, que tracta temes relacionats amb l'ecologia i el pacifisme.

-Es constitueix a Palma l'agrupació teatral "Iguana Teatre", cooperativa de treball associat.

-Amb l'objectiu de promoure la investigació i el desenvolupament de noves formes musicals es crea la Fundació ACA que té la seva seu a Búger.

-El grup musical "La Granja" guanya el Concurs de Pop-Rock de Palma.

-Es funda a Palma el grup teatral "Hermanos Llonovoy" que realitza un teatre humorístic i gens convencional.

Said Aouita bat el rècord mundial de 1500 metres, que queda en 3mn 29s 45/100.

El **26 de setembre**, a Nova York, el president del Govern Espanyol, Felipe González intervé davant l'Assemblea General de les Nacions Unides contra el terrorisme.

L'**1 d'octubre**, avions israelians bombardegen la seu de la OLP de Tunísia, causant la mort de 50 persones.

El **3 d'octubre**, el teòleg suís Hans Küng, catedràtic de teologia de la ciutat de Tübinga, romp el silenci imposat pel Papa, publicant una dura crítica a Joan Pau II en el setmanari alemany Die Zeit.

El **10 d'octubre**, mor a Los Angeles, l'actor i director cinematogràfic

L'exploració de la platja de Sa Coma (XI)

Antoni Sansó

14 de març de 1991

El procurador Argimiro Vázquez Guillem, en nom de l'Ajuntament de Sant Llorenç, interposa recurs contenciós administratiu, a la Sala de l'Audiència Nacional, contra la denegació del recurs de reposició presentat el 26 de març de 1990 contra l'Ordre Ministerial que revisava la concessió atorgada a Redo SA per ocupar terrenys de domini públic a la platja de Sa Coma.

A la vegada reclama l'expedient administratiu al Ministeri d'Obres Públiques i Urbanisme amb el fi de poder formalitzar la demanda.

11 d'octubre de 1991

El Sr. Josep Melià, assessor jurídic de l'Ajuntament de Sant Llorenç, presenta el següent informe sobre el conflicte motivat per la concessió del Ministeri d'Obres Públiques a Redo SA: "Com que encara no s'ha enviat l'expedient administratiu no s'han pogut fer les al·legacions jurídiques en favor de l'Ajuntament de Sant Llorenç. Per cert, que per providència de 4 de juny passat, la Sala va adreçar-se al MOPU fent-li veure el seu retràs i amenaçant de sancionar els funcionaris culpables de l'endarreriment en la remissió de la documentació administrativa.

En qualsevol cas, aquesta espera no la consideram contraproduent. De fet (BOE del 29 de juliol de 1991) ja ha sortit la sentència del Tribunal Constitucional sobre la Llei de Costes. I ara s'està esperant que en surti una sobre la constitucionalitat de determinats articles del Reglament que foren impugnats en raó d'un conflicte de competències amb les

Comunitats Autònomes.

Com es recordarà la nostra argumentació bàsica era que el Reglament havia transgredit la jerarquia normativa fent possible una aplicació retroactiva de determinats beneficis que la Llei no contemplava. Per tant, aquest punt concret no tindrà resolució expressa fins que surti la sentència sobre el Reglament.

Quant a la constitucionalitat de l'article 54 de la Llei, el Tribunal Constitucional no ha trobat que hi hagi res objectable. Al contrari, admet que la preferència en favor dels Ajuntaments no és inconstitucional. I alhora quan als que millorin i regenerin les platges, diu que "Aquesta darrera regla és un estímul pels qui assumeixen el compromís de crear i regenerar una platja". Com es pot veure, aquest incís aïllat, pareix justificar les raons per les quals hom dóna concessions com les que gaudeix Redo SA. Ara bé, no toca ni la competència ni la retroactivitat.

Sobre el tema de la competència, en canvi, la sentència sembla resoldre el tema. Per una part perquè en el primer incís del comentari a l'article 54 no nega que sia lògic ni constitucional que sia l'Estat qui autoritzi aquestes activitats dintre del domini públic. Per altra banda, acte seguit, quan examina les regles per fer-ho reconeix tant la constitucionalitat de la preferència

municipal com la preferència en favor dels sol·licitants que creen i regeneren les platges.

Ara bé, la constitucionalitat de l'article 54 resta minvada per la del 52, que a la seva vegada s'escurça per la inconstitucionalitat del 34.

L'article 52 deia que les sol·licituds d'autorització només es podran referir a les instal·lacions i activitats previstes en les normes generals i específiques que es dicten en virtut de l'establert a l'article 34. I l'article 34 és el que prenia les competències a les Comunitats Autònomes per donar-les a l'Estat.

Per tant quan en jutjar l'article conjuntament l'article 53.1 i el 54, el TC fa referència que en el cas dels Ajuntaments la remissió a l'article 34 ha de donar-se per nul (és a dir que no pot ésser obstacle per a justificar la competència de la Comunitat Autònoma), donada la íntima connexió dels articles 52-53-54 es pot pensar raonablement que la versió final exigirà una intervenció de la Comunitat Autònoma. En qualsevol cas, dona peu a sostenir-ho com a argument de defensa en el recurs.

Tot això, amb independència del tema de l'aplicació retroactiva que va fer el Reglament i que és un tema que el Tribunal Constitucional no ha pogut estudiar i que potser decidirà en la pròxima sentència.

Per tant, no es poden treure conclusions rotundes. La forma que ha adoptat el TC per resoldre la qüestió és molt imprecisa (més aviat confusa) i dóna arguments a qualsevol interpretació. Però pensam que els arguments de l'Ajuntament, a la vista del global de la sentència, resten reforçats.

I això és el que em plau informar a requeriment de l'Ajuntament de Sant Llorenç".

Cal remarcar d'aquest informe el retard del MOPU a entregar la documentació administrativa de la concessió de la platja a Redo SA i recordar que es dóna la concessió de l'exploració de la platja basant-se en què s'havia creat i regenerat la platja de Sa Coma, cosa completament falsa.

Quina vergonya!

Guillem Pont

Quina vergonya!

Sens dubte era un dia com els altres. El sol ixent il·luminava el verd suau i primaverat dels ametlers i dels sembrats. Fins i tot els arbres de verds més forts, garrovers, nesprers... mostaven tonalitats suaus, de creixement, alienes a tot el que passava entre el col·lectiu de sers autodenominats "humans".

La força de la natura, que tantes vegades ha ajudat a superar situacions humanes de desconhort i defalliment (per exemple, és coneguda -i publicada- la incidència de les noves tanyades dels ullastres en la superació del dol del poeta Blai Bonet motivat per la defunció de la seva mare) aquell dijous, dilluns de Sant Josep de l'any dos mil tres, a na Maria, no li servien de res.

Mentre conduïa distreta anant a la feina, se n'adonava que allò que tots sabíem que passaria passava. Els bombarders americans ha-vien començat la seva feina sobre el territori i el poble iraquí.

De fet els bombardejos, diuen, ja havien començat dies abans, però fins a la matinada del dijous no era formal, per tant hi havia un fil d'esperança de que no arribàs a passar.

Obviament era una esperança purament sentimental. Racionalment no n'hi havia gens d'esperança: de fet rera les cortines de fum de les excuses i els motius per "vendre al món" els mandarins americà, anglès, i també el nostre, havien deixat entreveure les raons reals: raons econòmiques, de negoci lligat al petroli.

Per això, a mesura que el periodista Basses anava facilitant informació els colors de foravila, per na Maria, anaven canviant. De sobte tot semblava grisós (s'apuntava així a la tesi del pintor: a Mallorca tot són grisos!), descolorit, sense sentit.

Vaja un desastre!

No és que na Maria no hagués mostrat abans pública sensibilitat per les altres guerres, no ("sempre n'hi ha de guerra, a part o banda", deia sovint). Però aquesta era diferent, potser perquè era la més mediàtica, i també perquè Espanya hi prenia part de forma directa

sense motius sòlids coneguts ("que hi pintam nosaltres a la guerra de l'Iraq?").

La indignació ja li havia pujat altres vegades a la cara. Potser per una qüestió emocional natural sempre s'implicava amb els febles. Per això, potser, mostrava certa fòbia als americans que van de prepotents per tot el món. I també a tots aquells altres que s'obliden que les llibertats i els interessos tenen límits, han de tenir límits, a qualsevol part del món. O aquells altres que apliquen vares de mesurar segons conveniències. Segurament tot això, també la portava a alinear-se, des de la distància, amb el poble palestí; ("certament ho tenen malament els enemics d'una persona jove que decideix immolar-se en defensa d'allò que creu). L'espiral de violència i odi ha de ser fort, molt fort... on neix?, qui i com l'empeny?

Pausadament, sense fer-hi res, una rera l'altra li van compareixent imatges mentals desconnexes mentre els

corresponsals i els especialistes van dient la seva ("és bon periodista aquest Antoni Basses"): de quan era nina i "les grans" sempre guanyaven i imposaven les seves raons a les de les altres nines... de les tendències filosòfiques actuals que assenyalen que "encara no som humans", que ens falta un bull per arri-

bar al concepte "humà"... i per les armes que la cultura popular aporta a la gent modesta per rompre les frustracions: la conya, l'escarni i la transgressió momentània i temporal. Un puzzle desgarbat on s'hi afegien imatges d'altres desastres i de cançons... tot amb un denominador comú: com és possible? De què serveix la ciència? No hi ha dret!

Potser és una qüestió d'edat, les notícies de l'arràdio l'afecten, li roben part de l'humor. Avui na Maria ha envellit més d'un dia.

Quina vergonya!

Passen dies i les imatges de la televisió confirmen tot allò que se suposava, desastres i més desastres: dues persones decapitades dins un clot vora una bandera blanca, una persona humana, jove sense peus que és portada per un home amb la cara desgarrada d'indignació, unes dones amb fusells carregades d'ira, els ulls d'uns soldats presoners carregats de por i d'incerteses...

Na Maria procura no escoltar gaire les paraules... tot són mentides! Té ben assumit que en una guerra, sigui la que sigui, i en el context que sigui, el primer que es perd és la veritat.

Però les poques que li arriben, juntament amb les imatges o les postures corporals la treuen de solc i li entelen la vista, per la ràbia i l'impotència: -És indignant que ens prenguin a tots

per beneits i ens vulguin fer creure que la mare de déu és Joana volent justificar el que és injustificable.

-Resulten patètiques les intervencions públiques dels nostres ministres amb les seves irrespetuoses i decarades intervencions públiques ("potser sí, potser no" referint-se a avions amb tres tones de bombes que sobrevolen Bilbao i Barcelona o "això va bé, la borsa puja" i el sendemà va davallar tota la costa).

Tot plegat una vergonya mala de pair. Ens hem begut l'enteniment?

Potser estaria bé poder-se donar de baixa de l'Estat: "amb aquestes condicions no vull ser espanyola, m'estimo més ser apàtrida" però no es deu poder fer, més d'un ja ho hauria fet fa estona.

Solament em resta la caparrude-sa, diu na Maria, mentre tengui salut, sortir al carrer, parlar... la força del vot (que en aquest cas tampoc no serveix de res, el PP no se'n podrà adonar de la minva del vot de na Maria) i, sobretot, la memòria. Me'n recordaré. Me'n he de recordar!

El trajecte és curt, mentre treballa no hi pot pensar gaire, però les informacions diàries no l'habituen als desastre, ara mateix li agradaria viure a Barcelona per poder-se apuntar a les cacerolades i a les concentracions silencioses. "Quines previsions més errades, pensaven que els farien mambelletes i ja ho veus!". Ara sap que els iraquians contraris a Sadam no solament no fugen, deixant buits els camps de refugiats, sinó que els que treballen als països veïns, sobretot Jordània, a camionades, van a morir vora la seves famílies i a la seva terra. Poden guanyar els americans? I si guanyen, què? On pegaran després? A Síria, a l'Aràbia... on és el final?

I nosaltres en som part! Quina vergonya!

Cor parroquial

En el decurs del sopar de Flor de Card, alguns membres del cor parroquial ens feren arribar aquesta foto, corresponent a la festa que celebraren en

motiu del 25è aniversari de l'agrupació.

Des d'aquí els volem donar la nostra més cordial enhorabona, i que sigui per molts d'anys.

Poesia

Jorge Guillén

LA NIÑA Y LA MUERTE

Todo su ser irradia luz de vida,
Una vida animal
Llameante de espíritu,
Espíritu invasor que, de repente,
Descubre la gran sombra.

¿Tan pronto se da cuenta
De verdad aquella alma tan minúscula?
Una obsesión de sombra se interpone
-Revolviéndose hostil-
Entre el mundo y la niña.

Respirando se alumbra el alma nueva,
Que un mundo inmenso para sí reúne,
Sin cesar más inmenso.
Y la niña clarísima respira,
Devora transparencia, más entiende.

Un árbol. "Seco", dice.
"No tendrá primavera. Moriremos
Tú y yo. Nos moriremos todos. ¡Todos!"
Morir es un escándalo
para la vida ingenua.

Y esa niñez, que de repente sabe...

OPINA UN CIVILIZADO

Opina un civilizado.
¿Cómo? Con sus aviones.
¿O es la influencia del hado?

Opina un desconocido.
¿Cómo? Con una pistola.
¿Cae un hombre malherido?

Opina un color: el blanco.
¿Cómo? Con algunas balas.
¿El negro ha de ser el blanco?

Opina un gobierno fuerte.
¿Cómo? Con tanque en la calle.
Muerte, muerte, muerte, muerte

Any Francesc de Borja Moll Dos homes de combat

Don Francesc de Borja Moll i Casanovas, precisament aquesta gran personalitat de qui celebrem el 2003 el centenari del naixement, va escriure un llibret titulat *Un home de combat*, dedicat a qui va ser el seu mestre, Antoni M. Alcover (1862-1932). Hi contava, en aquest llibret, la vida, amb totes les seves il·lusions, penes i desenganys, d'Alcover, l'anomenat pels seus contemporanis "Apòstol de la Llengua Catalana". Tant l'un com l'altre epítets no podien ser, efectivament, més adequats, perquè mossèn Antoni M. Alcover i Sureda va ser fins a la mort un home de combat, una ànima inquieta, un home que no descansà per aconseguir veure realitzades les seves grans quimeres, que eren la recopilació de l'immens tresor rondallístic mallorquí i la confecció del gran Diccionari de la Llengua Catalana, que per raons més polítiques que racionals acabà anomenant *Diccionari català-valencià-balear*. A les dues empreses consagrà una bona part de sa vida Alcover, i el resultat va ser un *Aplec de rondalles mallorquines* digne de figurar entre els reculls de contes populars més importants del món, que segurament no ha estat internacionalment tan valorat com els contes de Grimm -per exemple- perquè pertanyia a una cultura menyspreada i ignorada fins i tot pels intel·lectuals dels estats dominants; i un magne diccionari únic en tota la Romània, elogiat per filòlegs i lingüistes de tot el món, un vertader exemple per a la ciència lexicogràfica romànica. Però els mèrits d'Alcover no són només aquests, sinó que hi hem de comptar també, per una banda, la seva dedicació a l'estudi de la filologia com a disciplina i a l'estudi de la llengua catalana en concret, d'on varen sortir les primeres publicacions serioses sobre el català i sobre la seva variació dialectal, per la qual cosa se l'ha de considerar el fundador de la lingüística catalana; i hi hem de comptar igualment, per una altra banda, la seva incansable feina de difusor i promotor dins la societat de la causa de la dignificació social del català, d'això que ara en deim "normalització"

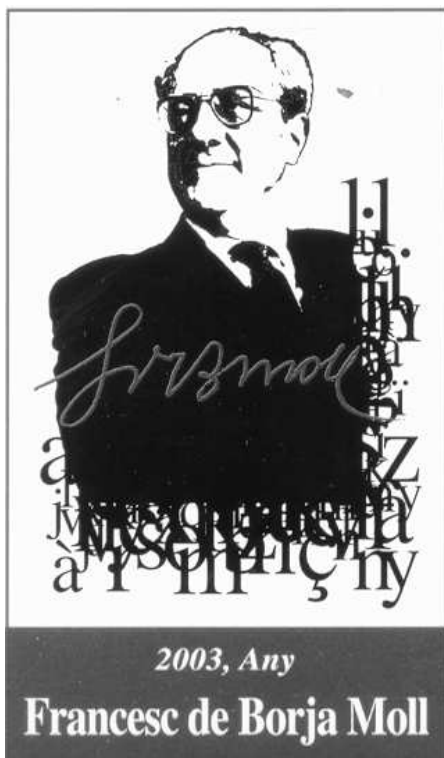
lingüística. Però a tots aquests mèrits, que no són pocs, n'hi podem afegir encara un altre, tal vegada el més important de tots, perquè és el que va assegurar que tot l'esforç que havia fet en l'arreglada de les rondalles i del diccionari no fos de bades quan ell faltàs: el "fitxatge", que diríem ara, als 17 anys, de qui el succeiria i que completaria la seva obra, l'esmentat Francesc de Borja Moll i Casanovas.

En efecte, Francesc de Borja Moll començà a fer feina a can Alcover, en el Diccionari, el 1921, amb només 17 anys, però ja en feia 3 que havia pres contacte amb el canonge mallorquí, al seminari de Ciutadella, quan aqueix cercava col·laboradors menorquins. Ja tenia una bona idea de quin era l'objectiu alcoverià, i ja sabia bé què l'esperava. Mossèn Alcover tot d'una va procurar que Moll agafàs una bona preparació en filologia i lingüística, i a més d'ell mateix ensenyar-lo i posar-li a disposició la seva magnífica biblioteca (única a Mallorca en matèria de llengua i de romanística), va procurar que tengués com a mestres

temps: el Dr. Bernhard Schädel, de la Universitat de Halle, i el Dr. Wilhelm Meyer-Lübke, de la Universitat de Bonn, que li feren curssets a can Alcover mateix. Així, sense anar mai a la universitat, empassolant-se totes les obres fonamentals de lingüística i filologia que Alcover tenia a casa seva, aprofitant les visites dels grans mestres i establint contacte, personal o epistolar, amb les figures més importants d'aquesta ciència d'Europa i Amèrica, Francesc de Borja Moll es va convertir en el més fidel col·laborador del seu mestre i en el més ben preparat possible continuador de l'obra que aquell havia començat.

Quan Mossèn Alcover va morir, el 1932, amb només el primer tom del Diccionari acabat, Francesc de Borja Moll es va haver de fer càrrec de dur-lo a terme com més prest i com més bé millor. I aquí va demostrar que ell també era un home de combat. Barallant-se amb totes les dificultats que se li presentaven (de primer, essencialment econòmiques; al cap de pocs anys, amb la sublevació militar feixista, també polítiques), va anar continuant la redacció i la publicació dels fascicles, i el 1935 va acabar el segon tom; llavors, per mor de la guerra i de les dificultats de la postguerra, la publicació no es va reiniciar fins al 1949, però ara ja no es va interrompre fins que aqueixa obra magna va estar acabada, el 1962, amb el tom 10è. Varen ser uns anys molt durs, coincidents amb el període de més repressió contra la llengua catalana, però el somni de Mossèn Alcover s'havia finalment complert gràcies al seu extraordinari deixeble.

Però Francesc de Borja Moll i Casanovas no va ser només el filòleg insigne continuador d'Alcover i autor d'una obra immensa d'investigació i de divulgació, va ser també el fundador de l'Obra Cultural Balear, el 1962; va ser l'editor de les rondalles mallorquines i dels únics llibres en català que durant uns quants decennis apareixien a Mallorca; va ser el llibreter que durant molts d'anys va oferir al públic els únics llibres en català que es podien comprar a l'illa;

XII Exposició Filatèlica

va ser el narrador de les rondalles mallorquines que durant els anys 60 tants d'infants mallorquins sentírem per Ràdio Popular; va ser la personalització de la cultura del país, viva i resistent entre mil i una dificultats. Per això, Francesc de Borja Moll, que va veure reconeguda aquesta immensa labor amb doctorats Honoris Causa per les universitats de Basilea, Barcelona, Palma i València, i amb premis nacionals i internacionals, va ser també un vertader home de combat, a més d'una excel·lent persona, agradable i simpàtica, senzilla, de tracte exquisit, amic de tothom que s'hi volgués relacionar, a qui vaig tenir el gust i el privilegi de conèixer personalment i de tenir com a professor universitari, i de qui, com tanta de gent, guardaré sempre el millor record possible.

Antoni M. Alcover Sureda i Francesc de Borja Moll Casasnovas, dos extraordinaris homes de combat gràcies als quals avui en dia la cultura i la llengua catalanes conserven encara una dignitat i una presència de primer orde dins el panorama internacional. Gràcies, amics, pel vostre esforç.

Jaume CORBERA I POU,
professor de la UIB

El Grup Filatèlic Gent Cardassana organitzarà la XII Exposició Filatèlica de Sant Llorenç des Cardassar i la 1ª Mostra de Llibres al Saló de la Rectoria, del 21 al 27 d'abril, coincidint amb la Setmana del Llibre, i recolzant l'acord unànime pres en Plenari de 12 de març de 2002 del Parlament de les Illes Balears, ens adherim al "2003, Any Francesc de Borja i Moll". Per tal motiu, l'exposició filatèlica de col·leccions temàtiques de personatges, com: Lady Diana Spencer -Lady Di, l'Arxiduc Lluís Salvador, correspondència de mossèn Costa i Llobera, "Lorca, poesía bajo la luna de Granada", correspondència de Gabriel Alomar i Villalonga; estarà ampliada amb una mostra de llibres, d'una col·lecció particular propietat de Joan Riera i Bordoy, titulada: Obres que relacionen Francesc de Borja i Moll amb mossèn Antoni Maria Alcover.

La inauguració tindrà lloc dilluns dia 21 d'abril a les 21 hores i es podrà visitar tots els dies de les 19 a les 22 hores, fins dissabte, dia 26. També es podrà visitar els matins de 10 a 13 hores, el dijous 24, el dissabte 26 i el diumenge 27.

Del 24 al 27 d'abril gaudirem d'una oficina temporal postal de Correus instal·lada a l'Exposició, amb un horari matinal de 10 a 13 hores, el dijous 24 i el diumenge 27, i el divendres i dissabte a l'horabaixa, de 18 a 22 hores. Allà s'emprarà un mata-segells especial commemoratiu celebrant el centenari del naixement de l'insigne lingüístic i filòleg Francesc de Borja Moll i Casasnovas i per aquest esdeveniment s'editarà un record filatèlic consistent en una targeta i un sobre il·lustrat que els interessats podran adquirir a l'exposició.

També, i per primera vegada, el lliurament de diplomes es farà coincidir amb un sopar al Molí d'en Bou el dissabte, 26 d'abril, a les 22 hores. El preu serà de 25 € per tiquet i es podrà adquirir a l'exposició. Està previst obsequiar els comensals amb un record filatèlic.

Esperem que aquesta 1ª Mostra de Llibres i la XII Exposició Filatèlica sigui del vostre interès i us convidem a visitar-la.

No et Rempis el Cap, Nosaltres ho feim per tu.

Gràfiques
Calà Millor
IMPRESA RÀPIDA DIGITAL

Catàlegs · Cartes per a Restaurant · Targetes de Visita · Adhesius · Pòsters
Enquadernació · Invitacions · Diptics · Tríptics · Paper Continu · Cartes · Sobres
Recordatoris · Escaner Professional · Retoc fotogràfic · Regals d'Empresa · Fotocòpies a Color
Edició de Mapes i Plànols · Edició de Periòdics i Revistes · Disseny Publicitari · publicitat a internet
Impressió de documents realitzats amb PC.

 971 58 75 57
WWW.SOLMAGAZINE.COM

Avgda. Joan Servera Camps, 1 · 07560 CALA MILLOR Mallorca
Tel./Fax.: 971 58 75 57 · E-Mail: gcm@nexo.es

Calà Millor
CYBER-TIENDA
VENTA DE TODA CLASE DE EQUIPOS INFORMÁTICOS Y PERIFÉRICOS

ORDENADORES COMPLETOS · PORTÁTILES · IMPRESORAS
ESCANERS · VIDEOCÁMARAS · CD'S · TECLADOS....

Tu tienda de informática cerca de casa
PRIMERAS MARCAS

AVGDA. J. SERVERA CAMPS, 1 · CALA MILLOR · TEL.: 971 58 75 57

Calà Millor
CYBER-CENTER
EL PRIMER CYBER-CENTER DE CALA MILLOR

8 ORDENADORES CON ACCESO A INTERNET ADSL

CHATS · E-MAIL · BUSCADORES · ESCANER
VIDECONFERENCIA · IMPRESIÓN DE DOCUMENTOS

**La manera más facil de iniciarte en Internet
DESCUENTOS ESPECIALES PARA ESTUDIANTES**

AVGDA. J. SERVERA CAMPS, 1 · CALA MILLOR · TEL.: 971 58 75 57

Jaumet: Bones, per dir qualche cosa. Sa meua idea era parlar de ses pròximes eleccions, però com que aquests tres... han envaït Iraq cercant ses cèlebres armes de destrucció massiva acumulades pel Sr. Saddam Hussein, crec que haurem de parlar de sa guerra. I lo collonut és que després de 150 Km de conquesta per s'exèrcit des Bé, amb més de mil presoners, s'única arma trobada ha estat un màuser des temps de sa II Guerra Mundial!

Ramon: Llavors ja seguireu voltros amb sa guerra; ara seguim amb lo meu. Sa missió de sa governanta era i és distribuir es treball de ses cambres per sebre sempre ses entrades i sortides, més es possibles imprevists o modificacions. Ses cambres feien 17 habitacions i tenien temps de fer cas an es clients, i és clar, com més enrollades, més propines; sí, sí, en fan de 20 a 27, més baixos, oficines i altres arreus. En es pròxim seguiré.

Tomeu: Jo l'agaf ara, i abans de què vos poseu seriosos vos contaré un acudit català: quan Déu va crear el món, perquè ets homos prosperassin els va concedir dues virtuts. An es suïssos els va fer ordenats i complidors de sa llei; an ets anglesos, persistents i estudiosos; an es japonesos, faners i pacients; an ets italians, alegres i romàntics; an es francesos, cultes i refinats. Quan mos va tocar a noltros, ets espanyols, Déu va dir: "Ets espanyols seran intel·ligents, bona gent i del Reial Madrid". S'àngel que prenia nota el va advertir: "Com és que an ets espanyols els en concedeix tres i an ets altres només dues?". Déu pensà un poc i digué: "Tens raó; però com que sa paraula divina no es pot tornar enrera, en tendran tres, però mai totes tres juntes. D'això se pot deduir que si és bona persona i del Madrid, no és intel·ligent; si és

intel·ligent i del Madrid no és bona persona; i si és intel·ligent i bona persona és impossible que sia del Madrid". Vaja problema que mos va crear Déu!

Xesc: Tornant an es tema d'avui: l'altre dia en Jaumet demanava si amb so clamor des poble de NO A LA GUERRA ho hauria entès. Idò, segons n'Arenas, si estàs en contra de sa guerra és perquè estàs a favor d'en Saddam Hussein. Pobres demagogs, visitau s'otorrí i s'oftalmòleg i si no teniu cura que vos doni de baixa, vos pagui una pensió com sa que pagau voltros, i així es pròxim a lo millor quan es poble parli l'escoltarà.

Julià: Homo, abans ets heretges per la Inquisició, després es sindicalistes subversius en es països capitalistes. Ara es moros terroristes p'en Bush i companyia. Està ben vist: ets autoritaris sempre necessiten d'un dolent per poder-se lluir.

Jaumet: Es diari de dia 12 de març, tres-cents cinquanta treballadors de sa Televisió Espanyola denunciaren sa manipulació des telediaris amb sa guerra, amb so Prestige i amb so Pla Hidrològic. Ai! Aquestes majories que ho són de demòcrates.

Julià: Al Sr. Güemes, tanta sort que l'han canviat. S'altre dia tornava donar sa culpa de sa crisi turística de ses Balears a s'ecotaxa; el pobre es veu que encara no s'ha temut que es seu *quefe* mos ha ficat en una guerra.

Xesc: Si tan bons són, sapiguent com saben que més d'un milió sis-cents mil nins moren cada any per beure aigua contaminada, per què perden es temps i es doblers amb una guerra en lloc de solucionar aquest problema?

Tomeu: Per mi, ara em toca a mi, giraré una mica es bous: senyor Manzano, i vostè és professor de psicologia? Ni en Serra Ferrer, ni en Cúper, ni n'Aragonés s'atreveren mai a fer un despreci com es que vostè va fer an en Chichi Soler es dia de sa semi-final de sa Copa del Rei; ningú li ha contat sa història d'en Chichi?

Ramon: Pensant en sa quantitat d'invàlids per mor des petroli de l'Iraq, es capet m'ha anat a s'altre gent no invàlida però... p'ets invàlids s'han eliminat moltes barreres però hi ha una altre gent que també té uns problemes

que serien fàcils de solucionar. Per exemple, noltros hem inventat sa *fregona*; sabeu sa quantitat de dones que tenen problemes per moure es poal de s'aigua; per què no posar-li rodetes? I per posar-se ses sabates no se podria fer un calçador més llarg? No heu hagut d'ajudar mai a una persona grassa o major que s'ha asseguda a un sofà a aixecar-se? Per què no fer-lo més fort o més pla? I com això mils petits detalls que amarguen s'existència.

Mariano: Au, venga, que ja em toca a mi. Una parella, tot just acabada sa lluna de mel. Ell la crida i li diu: "Com que jo m'he casat amb tu per tota sa vida, ara que començam te diré unes quantes coses que jo exigesc: per exemple, a la una en punt vull es plat damunt sa taula, tant si hi som com si no hi som".

-Sí *carinyo*.

-A les vuit i mitja, tant si hi som com si no hi som, sopar a damunt taula.

I ella: -Com manis, *carinyo*.

I així una llista que pareixia que no havia d'acabar mai. Quan va haver acabat va dir: -I jo que no en puc posar una, d'exigència?

I ell: -És clar que sí, per això estam aquí, per parlar.

Ella: -Idò jo a les 11 en punt cada vespre vull sexe, tant si hi ets com si no hi ets.

Joan Roig Mascaró

Vols deixar de beure?

PODEM AJUDAR-TE

Tel: 616 08 88 83

Alcohòlics anònims

Jubilats

El dia 25 de març un grup de 75 membres de l'Associació de Jubilats de Sant Llorenç va visitar el Parlament de les Illes Balears, on van rebre una detallada explicació de la història de l'immoble.

Els llorencins, que anaven acompanyats de na Maria Galmés, delegada de Benestar Social, i de la presidenta de l'associació Catalina Pascual, *Tomas-sa*, varen tenir ocasió de saludar el President del Govern, Francesc Antich, amb qui es varen fer la fotografia adjunta.

Sembla que la visita va agradar a tothom, segons els comentaris que se senten per la vila.

Educació viària a les escoles llorencines

Com cada any, al llarg de tot el mes de març es realitza el programa d'Educació Viària que l'Ajuntament de Sant Llorenç ofereix als centres escolars del municipi.

Els Serveis Educatius de l'Ajuntament i la Policia Local són els encarregats d'organitzar les activitats que s'inclouen en aquest programa, al qual hi participen els alumnes i professors de les tres escoles del terme municipal (C.P. Guillem Galmés, C.P. Sant Miquel i C.P. Punta de n'Amer), amb un total de 600 alumnes aproximadament.

Les activitats que es realitzen són:

-Xerrades per part de la policia sobre continguts teòrics.

-Exercicis pràctics de circulació en bicicleta en el parc infantil de trànsit instal·lat al pati.

-Conducció de kart amb motor per part dels alumnes més grans.

-Itineraris pel poble a peu i en bicicleta amb la finalitat de detectar punts conflictius o perillosos.

-Activitats a l'aula amb material didàctic com fitxes, tests, audiovisuals, etc. sobre temes tractats.

La finalitat primordial de totes aquestes activitats és fomentar en els nins i nines actituds de respecte i sentit

de responsabilitat ciutadana, a més de donar-los a conèixer l'entorn físic en relació al trànsit, desenvolupant hàbits encaminats a valorar la normativa viària.

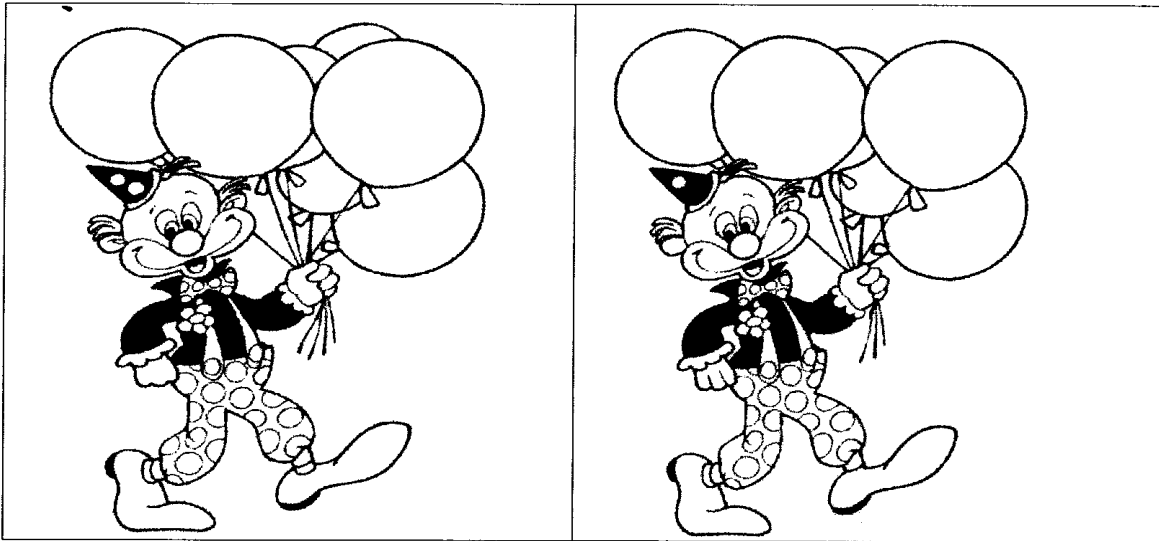

Ajuntament

1.- Cerca les 7 diferències.

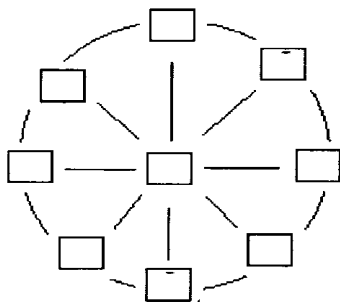
2.- Sabies aquesta dita?:

NO DONIS L'HIVERN PER
PASSAT FINS QUE L'ABRIL
NO S'HA ACABAT.

3.-Endevinalla:

*No soc bèstia ni persona,
però tinc peus i tinc cap.
Sovint el metge em ve a veure,
però mai no estic malalt.*

4.- Col·loca els nombres del 1 al 9 en els quadres, de manera que totes les files de 3 nombres sumin 15.

5.- Sopa de lletres:

Cerca el nom de 6 animals

N	E	P	A	Z	Q	U	U	V	N
F	L	E	V	A	C	A	B	E	F
F	E	E	S	L	N	A	U	F	Z
V	F	I	A	N	E	C	F	S	Y
F	A	J	X	R	K	T	A	B	J
Y	N	Y	O	Z	G	M	B	U	C
Q	T	V	L	L	E	O	J	O	R
R	U	R	S	J	R	E	W	N	E
C	O	L	O	M	R	P	L	F	F
E	G	R	A	N	O	T	A	Q	P

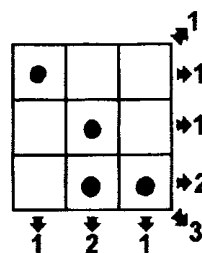
Solucions al número anterior

1.- Els dos pallassos iguals són el segon i el cinquè.

2.- Quina xifra posaries a l'interrogant?
La xifra 39

4.- Endevinalla: El llapis

5.- Col·loca les fitxes:

Auditoriūm Sa Mániga
(El fòtolit és a Graphis)

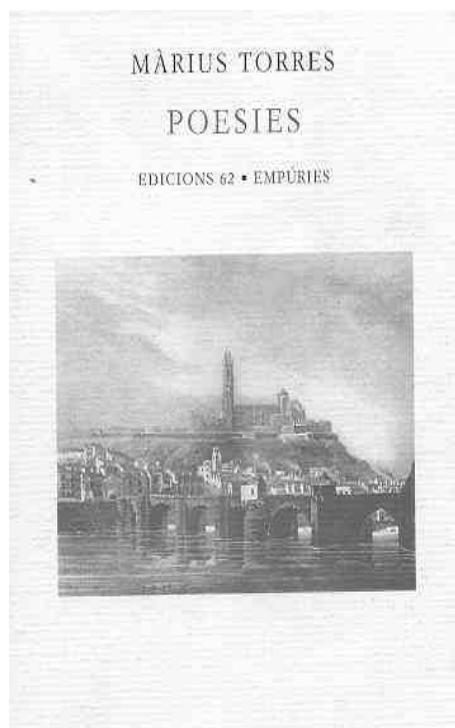
La galerna i el llamp, el torb i la tempesta,
sobre l'ample terror l'han combatut a ras
-La flor de l'esperança, minúscula i tenaç,
color dels nostres somnis, únicament hi
resta!-

Entre les runes, sobre els fogars extingits,
enlaira el seu perfum, secret com la
pregària;
i pella a poc a poc, viva mà solitària,
els quatre rastres dels cavallers maleïts...

Car tan profundament la seva arrel s'allarga
que floriria encara si aquesta terra amarga
un dia fos coberta d'una crosta de sal.

Però l'alè de Déu novament hi circula!
I, granant en silenci les espigues del mal,
ella traurà forment del jull i la cugula.

Aquest és un poema de Màrius
Torres (Lleida 1910-Puig d'Olena 1942)
pertanyent al "Llibre Tercer" de la seva

antologia *Poesies* (Edicions 62, Empúries). Torres fou un gran intel·lectual de la seva època, però el seu talent no fou reconegut fins més endavant, quan ja havia mort (i desgraciadament aquest fet se repeteix molt sovint en el món de l'art). De fet la seva obra poètica només fou publicada pòstumament i gràcies a l'esforç del seu amic Joan Sales. Per altra banda, de la seva vida cal destacar que ja de ben jove, concretament a l'any 1935, ingressà en el sanatori de Puig d'Olena i que d'allà ja no en sortí mai més (tret d'algunes estades breus a Barcelona). En aquests set anys de vida solitària i de lluita amb la mort, és quan el poeta escriu la major part de la seva obra poètica. Per això dins molts dels seus poemes s'hi reflecteix la solitud amb la qual vivia allà, el tema de la mort (que tan pròxima devia sentir), la seva impotència davant els fets que s'esdevenien en l'exterior (la Guerra Civil Espanyola i la Segona Guerra Mundial), però també la petita llum d'esperança que trobà en aquell hospital: Mercè Figueras (la famosa "Mahalta" dels seus poemes), una altra pacient amb la qual inicià una íntima relació. En conclusió, estam davant un dels poetes catalans més destacats de la primera part del segle XX, el qual, seguint les pautes simbolistes i la poesia cerebral ribiana, aconseguí fer una obra de gran interès.

El poema que vos mostro és un sonet patriòtic sobre la guerra, escrit precisament en una data significativa: l'11 de maig de 1938 (dia en el qual es produí el bombardeig més fort sobre Barcelona). Ell des de la soledat del sanatori devia escoltar impotent el violent bombardeig que es produí damunt la ciutat i escriví, entristit, aquest esperançador poema, on posà les seves impressions de l'esdeveniment. Així observam com en el poema compara l'atac sobre la ciutat amb l'envestida bíblica dels quatre genets de l'Apocalipsi, símbols de guerra, mort, fam i pesta. Concretament es refereix a ells a través de "la galerna i el llamp, el torb i la tempesta", que per ell serien "els quatre rastres dels cavallers maleïts...". No obstant això, Torres deixa una petita espurna d'esperança, representada per "la flor de l'esperança" que, a pesar d'estar envol-

tada de tanta destrucció i mort, és capaç d'alçar-se i enlairar el seu perfum, perquè aquesta esperança és d'arrel tan profunda que seria capaç d'aferrar-se a una "crosta de sal". Finalment en la darrera estrofa Torres ens remet a la Paràbola del Sembrador (Sant Mateu) explicant-nos que al final seran destruïdes "les espigues del mal".

Com veim, doncs, Torres és un poeta que a pesar de viure contínuament fets adversos (la guerra, la malaltia...) sempre deixa oberta la porta de l'esperança, demostrant així el seu infrangible optimisme.

* * * * *

The unknown soldier

Wait until the war is over
and we're both a little older.
The unknown soldier
practice where the news is read.
Television children dead,
unborn living living dead.
Bullet strikes the helmet's head
and it's all over
for the unknown soldier,
it's all over
for the unknown soldier.

"Company halt!
Present arms!"

Make a grave for the unknown soldier
nestled in your hollow shoulder.
The unknown soldier
practice as the news is read.
Television children dead.
Bullets strike the helmet's dead.
It's all over,
the war is over.
It's all over,
war is over.

El soldat desconegut

Espera fins que la guerra hagi acabat
i que els dos siguem un poc més vells.
El soldat desconegut
practica on es llegeixen les notícies.
Nins de la televisió morts,
no nats vius vius morts.
La bala arriba al cap del casc
i tot s'ha acabat

pel soldat desconegut,
tot s'ha acabat
pel soldat desconegut.

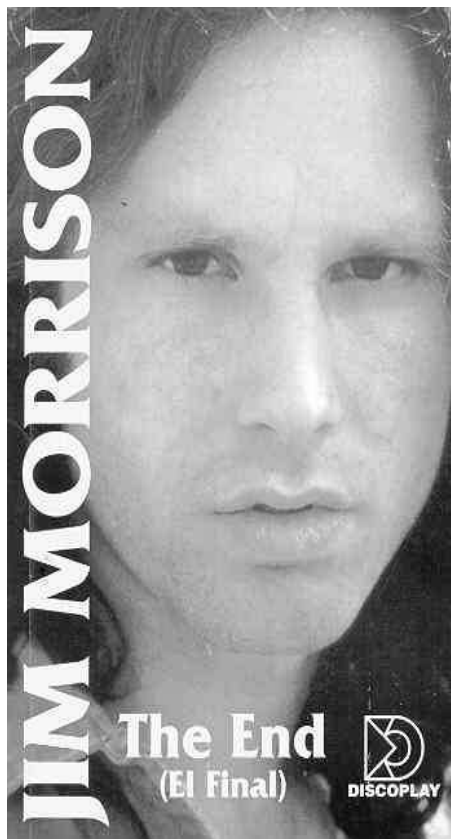
"Companyia atura't!
Presentin armes!"

Fes una tomba pel soldat desconegut
niada en el buit de la teva esquena.
El soldat desconegut
practica mentre llegeixen les notícies.
Nins de la televisió morts.
Les bales arriben al cap del casc.
Tot ha acabat,
la guerra ha acabat.
Tot ha acabat,
la guerra ha acabat.

"The unknown soldier" és una cançó del mític grup nord-americà The Doors i pertany al seu disc *Waiting for the sun* (1969). The Doors foren un grup d'existència breu (1967-1971) degut a la sobtada mort del seu cantant i líder, Jim Morrison, víctima dels seus propis excessos. A pesar d'aquesta curta vida, però, el grup arribà a publicar set discos oficials: *The Doors* (1967), *Strange days* (1968), *Waiting for the sun* (1969), *The soft parade* (1969), *Morrison hotel* (1970), *Absolutely live* (1970) i *L.A. Woman* (1971). Pòstumament encara es publicaren més discos, que sobretot eren recopilacions, algun concert enregistrat en directe o algunes cançons inèdites.

Aquest darrer és el cas de *An american prayer* (1978), en el qual els músics supervivents de The Doors posaren música a uns poemes inèdits de Jim Morrison. D'un grup tan llegendari com el que ens ocupa hi ha moltes coses a dir, però jo sobretot destacaria que foren capaços de revolucionar el rock d'aquell temps a través d'unes composicions més complexes i bohèmies que el que era habitual sentir. Segurament molta culpa d'això tengué el seu excèntric cantant, Jim Morrison, que entre altres coses era considerat un geni boig, un símbol sexual i un poeta cantant.

El fet és que el grup, malgrat la seva radical modernitat (jo sempre he dit que caminaven deu anys endavant respecte els altres) i dels seus excessos, aconseguiren calar entre la joventut

(sobretot entre els hippies) i entraren per la porta gran en la història del rock. Basta veure com encara avui es republiquen discos seus en nous formats i remasteritzats, i com es preparen noves i variades recopilacions. A més, cal recordar que fins i tot el cinema els dedicà una pel·lícula, que fou dirigida pel també excèntric Oliver Stone.

La cançó que presento, a pesar de tenir més de trenta anys d'antiguitat, desgraciadament encara està d'actualitat. Concretament és un al·legat de Jim Morrison contra la guerra de Vietnam,

que en aquelles dates s'estava produint. Trenta anys després les coses sembla que no han canviat gaire i aquesta mateixa cançó, encara que en un context diferent, també ens pot tornar servir pel conflicte que està apunt d'explotar entre Irak i Estats Units (i els seus aliats).

I com és que encara és actual aquesta cançó? Doncs perquè encara que Jim Morrison l'escrivís pensant en la guerra de Vietnam, ho féu amb un llenguatge molt genèric, sense concretar coordenades espacials ni temporals, i això li ha donat un extraordinari caràcter universal. Gràcies a això pot ser emprada com un al·legat contra totes les guerres en general, i no només per la de Vietnam.

"The unknown soldier", realment, ens presenta una història ben trista en la qual un soldat anònim, que ni tan sols té nom, només és un simple soldat més de la guerra (per això Morrison l'anomena molt encertadament "el soldat desconegut"), aparca el seus plans de vida per embarcar-se en la lluita del seu país. Desgraciadament ja no tornarà reprendre la seva vida passada, perquè de la guerra ja no tornarà mai més ("tot ha acabat"). Però la cançó no només ens presenta la desgràcia individual d'aquest soldat anònim, sinó que també ens fa unes breus pinzellades del paisatge desolador que deixa una guerra: "nins de la televisió morts", "no nats vius vius morts"...

En conclusió, estam davant una visió fortament negativa de la guerra i així és normal que moltes de les ràdios americanes d'aquell temps prohibissin la seva emissió.

Ultramillor

Agència de viatges del grup A
Títol 999

Carrer del Sol, 19
Cala Millor-Mallorca
Tel. 971 585720

La por a la llibertat

Crom el Nòrdic

CONDICIONS GENERALS

En el llibre "La por a la llibertat", el seu autor Erich Fromm fa una anàlisi interessant de com la psicologia individual determina les formes de ser col·lectives, per exemple l'antic sistema medieval, el feixisme i la democràcia. Aquest article el publicaré en diverses parts. Primer de tot faré una anàlisi sobre el problema de la llibertat a nivell individual. Destacaré els següents punts:

1) La llibertat, en primer lloc, s'oposa sovint al desig de certesa, a la voluntat de submissió, al dret de la consciència, a la por al desconegut.

2) La concepció de l'home com a "ésser racional", com a algú que ansia obtenir béns materials a tota costa i que actua de forma "més o menys ordenada", sempre amb una finalitat egocèntrica, concepció defensada per exemple per Hobbes, avui refusada, ja que s'ha admès que l'home depèn de diferents factors psicològics.

3) L'home, ha d'ésser considerat com a antisocial o com a social? La societat, s'ha d'entendre com a redemptora de l'individu o ha d'estar subordinada a ajudar-lo? L'individu, és quelcom a redimir o a fer brillar? Segons Freud, el primer; segons Fromm, el segon. Per al nou psicoanalista, la societat és una creació humana, en teoria per a defensar-ne els drets humans, i aquesta societat no evoluciona independentment de les necessitats humanes, sinó segons elles. És per això que un estudi de l'evolució històrica i dels canvis de l'individu és necessari per entendre les diferents societats segons el seu moment històric.

4) Un altre problema per a aconseguir la llibertat (o sigui, una llibertat positiva) és la por a

la soledat. "Fins Robinson Crusoe tenia el seu divendres". L'home necessita, ideològicament, sentir-se realitzat, sentir formar part del món que l'envolta, i emocionalment, necessita tenir amics i una vida social estable. La religió i el nacionalisme, encara que sigui de forma problemàtica, són una forma de defugir de la solitud.

5) Així doncs, l'home té dues opcions: o treballar en un acte espontani d'amor per un treball, constructiu, o evitar la necessitat de llibertat destruint aquesta.

6) Un exemple de com l'home es deslliga dels lligams primitius i assoleix la independència (i alhora la sensació d'estar indefens i la consciència de la responsabilitat) és la infantesa. L'infant de sobte (posem que cap als vuit anys) es descobreix a si mateix, es veu com a individu. Això el portarà a separar-se dels pares, de la conducta infantil que, alhora que li donava seguretat, el restringia. Així doncs, ha de saber transformar aquesta llibertat en una de positiva. També apareix això reflectit en el mite d'Adam i Eva. Els homes, sota la temptació i les promeses de la serp, han mossegat la poma, han escollit marxar del paradís, han escollit experimentar la llibertat, això que guanyen però aleshores adquireixen un nou sentiment

d'importància, un nou risc, una possibilitat de fracàs. L'home ja no es troba, com els animals, subjecte a les lleis de la naturalesa, sinó que és, tant en sentit positiu com negatiu, lliure.

L'ERA MEDIEVAL

Per entendre millor la utilitat de la meua anàlisi a "la por a la llibertat", cal veure com tots els punts giren entorn a aquesta idea: la llibertat, quanta se n'ha de tenir, de quin tipus, com s'ha interpretat la llibertat al llarg del temps, com s'estimula (o es fa tenir por a) la llibertat, quin és el "prototipus" psicològic individual dels qui fan témer la llibertat... Ara, però, que no trobo adient (per ara) explicar quin és el prototipus que jo proposo d'home lliberal, en part per respecte a la temàtica general de "La por a la llibertat" ("És una anàlisi, no una solució", explica Fromm).

Sovint l'edat mitjana és considerada com una etapa fosca, d'exploació laboral, de manca de llibertat individual, en suma com una època primitiva i d'un temps superat. Però al mateix temps, allò que cohibia la llibertat individual reforçava el sentiment de seguretat: l'església fornava a l'home un sentiment de seguretat, i retallava els beneficis econòmics a favor (en cert

Passeig Marítim de Cala Bona, 10
07559 Cala Bona - Mallorca
Tel. 971 58 53 24

Joyeria MAR

sentit) de les necessitats humanes de l'esperit medieval. Aleshores, doncs; es podria dir que l'home medieval estava feliç amb una cadena que ni tan sols considerava com a tal, però ja que ha trobat les claus d'aquesta cadena, ja és lliure... per a utilitzar bé (o malament) aquesta llibertat, però havent d'assumir aquesta llibertat (i el seu preu).

Per entendre millor l'esperit de l'edat mitjana, és necessari entendre la filosofia del seu temps, o sigui, l'escolàstica. Només remarcaré alguns aspectes de la filosofia cristiana medieval. En temps de sant Agustí, el món era un conjunt d'idees, un món espiritual. Era possible captar per innatisme algunes idees divines. Però aleshores la ciència empírica no tenia gaire sentit. Sant Agustí, doncs, feia un irracionalisme religiós. A més, fins déu estava encadenat a les idees perfectes. En suma, per entendre-ho, tot estava dominat per la llei divina, fins déu no podia escapar-ne, i la ciència (com a activitat més pròpiament humana) era perseguida (recordem, per exemple, Galileu). Hauríem d'esperar Ockham per a què l'església comenci a acceptar el concepte de llibertat. Quan Luter formarà el seu sistema intentarà adaptar-lo a idees medievals, però ja no serà intentant reforçar la "teologia pura" de sant Agustí sinó condemnant durament la llibertat humana (llibertat ja bastant més reconeguda).

Però, apart dels aspectes intel·lectuals (que deixo aquí apretadament resumits), queda també l'aspecte econòmic i laboral. L'antic ideal de l'edat mitjana era el comunisme, "un estat per a tots", però es consentia la propietat privada com a concessió a la debilitat humana. Però l'església medieval i el seu poder centralista s'anaren afeblint. En els segles XII-XIV ja es posaren les bases de la nova societat, però en el segle XV ja havia aparegut una poderosa classe capitalista. Un poderós sentiment d'individualisme i de llibertat anà dominant pertot arreu. Primer arribà aquest canvi a Itàlia (recordem la filosofia individualista de Maquiavel, en la que l'església és l'eina del príncep), degut als beneficis que aporta el comerç i als nous grups polítics independents, però en poc temps s'estengué pertot arreu una nova

voluntat de poder. Així doncs, el naixement i les classes socials ja no eren tan importants com la riquesa. L'home descobreix la naturalesa com a eina a la que dominar i com a objecte de plaer. Es pot dir que abans el dèspota medieval dominava segons les lleis de déu, però després l'explotador modern dominarà en base al seu propi benefici econòmic. Els nous capitalistes empraren moltes maneres per a sotmetre les classes pobres, inclosa la tortura física. L'individu era posseït per un egocentrisme apassionat, si bé aquest egocentrisme fou vist de manera diferent segons la classe social de cadascú.

Aleshores, amb la nova concepció moderna, l'individu, en lloc d'ésser una criatura de déu, esdevingué una partícula del cosmos: una partícula amb un poder potencialment molt alt; ja era un animal amb el principi de plaer, en lloc d'un esperit ansiós d'immortalitat. Però per a crear els avantatges tècnics de l'edat moderna, calgué estimular a la classe obrera un profund sentiment de voluntat del treball. En contra de la passivitat de l'església, els capitalistes donaren a l'home un sentiment de materialisme, d'amor cap al treball, de disciplina. Això provocà una millora tècnica i material de la societat, alhora que una major explotació laboral.

En el pròxim capítol veurem el paper de Luter i la reforma religiosa (que responien al nou concepte de llibertat, alhora que feien noves formes per a erradicar-lo).

Tal dia com avui

ARA FA 60 ANYS

* Que es va constituir la Junta Parroquial d'Acció Catòlica.

* Que, per abandó del seu lloc de feina durant mig any, es va destituir el secretari de l'Ajuntament, Sr. Gasull. Tot seguit es nomenà el seu substitut, en Francesc Ramis.

ARA FA 45 ANYS

* Que Tomàs Rosselló, batle de Sant Llorenç, fou elegit diputat de la Diputació Provincial.

* Que es va inaugurar la Sala Rigal.

ARA FA 25 ANYS

* Que es va constituir a Sant Llorenç la Unió de Pagesos, el sindicat agrari mallorquí.

ARA FA 20 ANYS

* Que en Bartomeu Brunet va implantar en el poble la Unió Mallorquina. Tres mesos més tard aconseguiria la batlia.

ARA FA 10 ANYS

* Que es va constituir l'associació juvenil *Lleure a lloure*.

* Que Antoni Sansó, del PSM, va prendre possessió del càrrec de diputat del Parlament de les Illes Balears.

* Que es va fundar el grup filatèlic *Gent Cardassana*.

Joieria Femenias

*llistes de noces
objectes de regal*

*Rector Pasqual. 8
Sant Llorenç*

Els amors de Galatea (Continuació)

Isabel María Muñoz Carrión

NA GALATEA DEL SEGLE XXI ESTÀNCIA A VENÈCIA

En breus dies es fa Galatea amb l'ambient venecià. Tot és bell a Venècia: el Campanili, Sant Marc, els coloms, el palau Ducal, el pont dels Sospirs, les pujades i les baixades de la marea, les plàcides aigües de l'Adriàtic, la suau brisa marina, la pàl·lida llum de la lluna donant visibilitat a la badia..., les disfresses, les màscares. Romanticisme pur... I, és clar, l'amor! Perquè a Galatea no se li resisteix cap home. No oblidem que la seva anada a l'hermosa ciutat italiana ha estat la recerca de la bellesa perfecta, persuasió innata a l'esperit grec.

Na Galatea del segle XXI no podia sentir-se sostreta als avanços de la tècnica i de la ciència. Es persona a la consulta del doctor Livio Pantini, especialista en cirurgia màxil·lo-facial a la clínica de la Pau, situada a la plaça de Sant Marc, número 7.

Des d'aquest moment la vida de Galatea experimenta una girada de cent vuitanta graus i sofreix un canvi profund.

Posidó, déu del mar
li permet viure
dins l'aigua i damunt la terra.
Instal·lada a l'illa de Venècia
es converteix en reina i senyora
de mars i de canals.
Però, al mateix temps,
no pot oblidar-se
del verd prat.
Tan prest la podem veure
a un ball de disfresses,
a un canal o dins la verda natura.

Els contactes entre el doctor Pantini i Galatea són, de cada dia, més fre-

qüents i íntims. L'amor, malgrat sigui amb certa cautela, s'ensenyoreix dintre de llurs esperits.

Així ho expressa Galatea Amor amb interrogació

I tot va començar com una ximpleria.
Una mirada enrevoltant la meva figura,
els vestits, els abillaments,
els detalls més insignificants.
Tots dos pensam igual,
els nostres gusts són comuns.
Hi ha quelcom que ens separa:
el pas del temps.

Tu tornaràs jove,
jo tornaré vella.
Els anys, per a tu,
es convertiran en dies.
Els dies, per a mi,
es convertiran en anys.
És aquest el malbocí de Nèmesis,
coma càstig a l'amor ultratjat,
que s'interposa en les nostres vides.

Il·lusió o amor? (Confessions de Galatea)

Avui he anat a Sant Marc.
M'he vestit amb elegància.
-Defora, la indumentària de la mar-
Les joies, els perfums,
han estat per a tu!...
Ara estic a ple camp.
El teu record està en mi.
Sent el cant del rossinyol,
de la calàndria...,
la quietud del vent, dels arbres...
Així som feliç -està clar-
amb el meu pensament posat en tu.
Escriu per a buidar el meu cor,
la meva ment.
Dins jo mateix pens, m'ama?
No trob la resposta!
Pregunta: L'amo?

L'idil·li

El sol brilla amb més intensitat.
En el fulgor dels teus ulls presagi l'amor.
El mar, testimoni del nostre amor.
Estela blanca, llampant,
del vaixell que passa.
Allà, en la infinitud de l'horitzó,

on la mar i el cel es confonen,
el crepuscle vespertí
s'estén a la nostra mirada.
Un ventall de colors
celeste, vermelló, rosa!...
Dos cors bateguen a la par.
Junts caminen
fins la immensitat del mar.

Les gòndoles omplen els canals.
La plaça de Sant Marc
és una bellugadissa d'amor.
Els eterns enamorats!...
Els enamorats de sempre.
Tu i jo. Una parella més.

Carnaval, 1997. Venècia.

L'orgia, el colorit i el travestisme defineixen a la perfecció els deu dies prequarismals que viu tota la ciutat.

De la saviesa de la comèdia italiana i de les profundes arrels històriques, neix el carnaval.

Les màscares, els disfresses, d'allò més variat.

Malgrat la seva antiguitat (Edat Mitjana), el seu rostre és del segle XVIII. Amb concerts, balls de màscares, lectures literàries, danses clàssiques que no envejarien el millor teatre. Llurs personatges -trets de la *Commedia dell'Arte*- han transcendit a França, Alemanya i fins i tot als països nòrdics (Dinamarca) i de l'occident europeu (Gran Bretanya). A la darrerria del segle XX foren temes tractats amb esment la "Fi de la República", el "Darrer sopar amb el Dux" i el "Darrer dia de la República".

La plaça de Sant Marc és, cada any, el centre de recepció -amb temes diferents- dels emmascarats. Aquí retinc la frase de Napoleó Bonapart: "La plaça de Sant Marc és la sala de recepcions més hermosa de tota Europa".

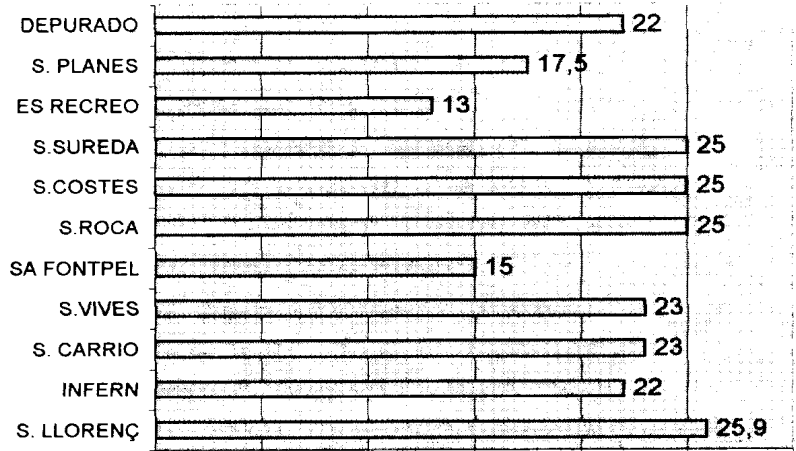
Pels carrerons adjacents a Sant Marc, quina oloreta a pasta fregint-se! A pell de taronja!: Els famosos fritoli, amb assaboriment d'anís, de poma, de taronja confitada...

De Venècia el carnaval, carregat d'història. Únic!

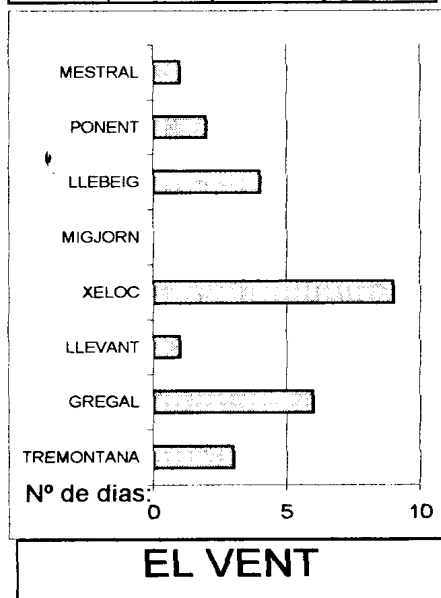

Resum comparatiu		
març	2003	2002
Cel serè	18	9
Cel nuvolat	9	12
Cel cobert	4	10
Gelades	6	1
Calabruix	0	0
Boirades	1	1
Tempestes	0	0
Temp. màx.	20,7	25,4
Temp. mín.	1,4	3,4
Mitja del mes	11,8	12,6
Màx. mitja	17,8	17,4
Mín. mitja	6,2	7,5
Pluja del mes	25,9	72,4
Pluja acumulada	333,4	141,5
Velocitat màx.	del vent	
S.Llorenç	35	52
Sa Fontpella	58	77

L
A
P
L
Ü
J
A

Font: Ca'n Xesc i col laboradors

EL VENT

Comentari

El mes de març s'ha caracteritzat per la tranquil·litat meteorològica, que, per cert, no ha caigut gens malament; ha estat com allò que diu que "després de la maror sol venir una bonança".

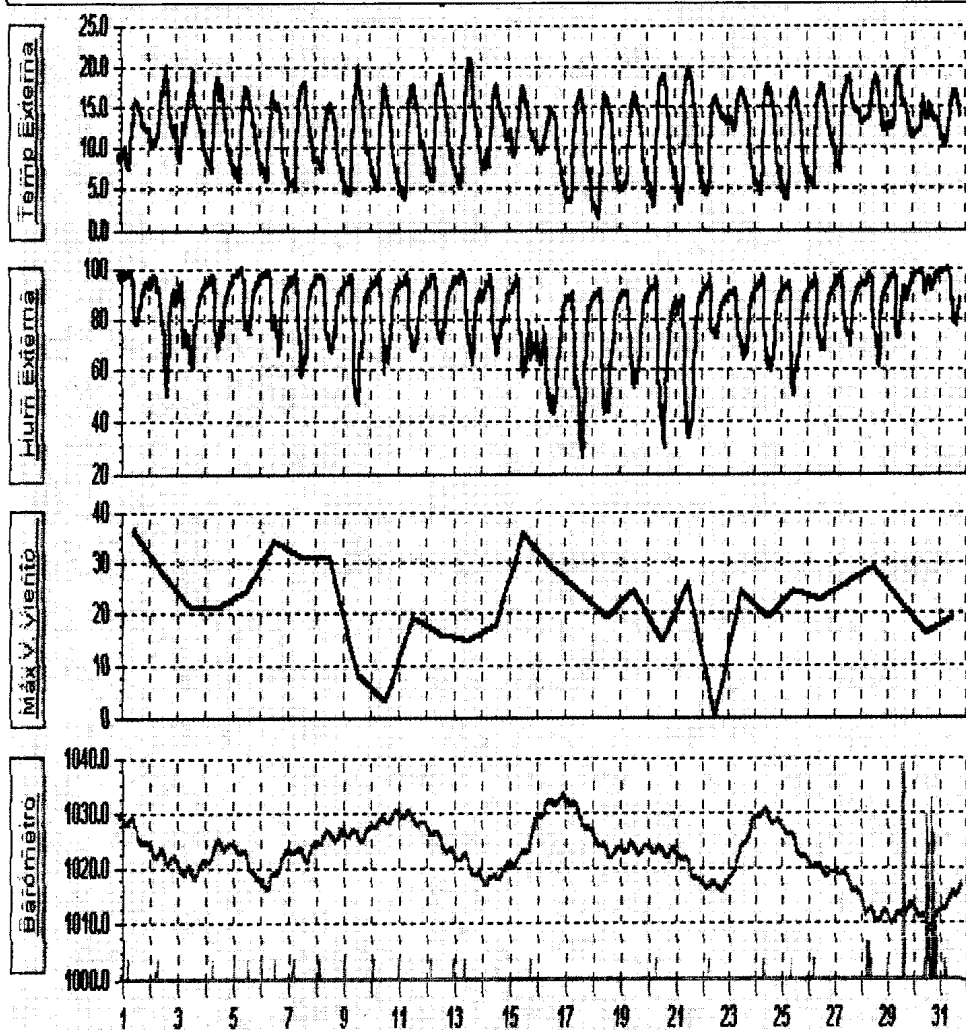
Si qualche cosa hem de comentar és la mitja dotzena de gelades, algunes d'elles de certa intensitat, i la calma del vent en un mes que sol esser més aviat ventós per tradició.

El dia 16 el torrent de ses Planes es va aturar de dur aigua cap a Sant Llorenç, quan feia un mes que rajava. El de sa Blanquera encara li dóna.

Xesc de sa Fontpella

LAS DADES DIA A DIA

TEMPERATURA, HUMITAT, VELOCITAT, PRESSIÓ, ROSADA I PLÜJA

Sáb 1 Mar a Lun 31 Mar

Orquíidies (sabatetes del Bon Jesús)

Guillem Pont

Si en feim una adaptació, ara i aquí, de les línies de comprensió de la realitat assenyalades per Rosnay a "El Macroscopio", agafant altura, a ull de voltor o de milana, ens trobarem amb les retines plenes d'una sòrdida realitat, en el seu sentit més literal del mot, repugnantment bruta, d'una brutícia que fa vergonya, miserable. I això tant a nivell global (de globus terraquí), com a nivell local (referit al nucli urbà de Sant Llorenç). Qualsevol de les imatges que ençaten qualsevol dels noticiaris de qualsevol de les cadenes de televisió o la cinta blanca amb lletres verdes que precinta la casa del carrer d'Artà, ens fan palès la dissort del moment que ens ha tocar viure. I això que ens diem "persones humanes".

I potser precisament per això, perquè no és un bon moment, i com a mena de teràpia preventiva que pugui ajudar a salvaguardar l'equilibri, enfocarem el "micro" i orientarem, per uns moments, l'atenció en part d'aquesta immensa bellesa que, si ens descuidam, podem trepitjar inconscientment.

Segurament n'hi deu haver a

de la *Ophrys apifera* que els té dun rosa més suau i blanquinós.

Una de les curiositats d'aquestes orquíidies és el mecanisme de pol·lització. El pol·len és troba en una mena de dos sacs, llarguers i aferradissos a una banda (tan aferradissos que queden penjant del dit o a la punta del bolígraf). Certes abelles mascles, atretes per la forma del morro i per una olor característica que se'n desprén, són induïdes a creure que es tracta d'una femella de la seva espècie. Es posen damunt el morro i comencen la cópula. La seva posició no pot evitar el contacte amb el pol·linies que queden alhe-rides al cap o al cos de l'abegot des-pistat.

Aquests saquets de pol·len, fins ara verticals, amb un quart o mig minut es van "horintalitzant" per arribar així, de la manera més idònia, a l'estigma de la pròxima orquídia que visita l'abegot. Senzillament extraordinari!

(Un jovenell, biòleg, i del qual solament en conec el nom "som en Toni" em va ajudar a obrir els ulls. Les publicacions del pare Bonafé i n'Antoni Bonner m'han ajudat a destriar les varietats i han completat les informacions. Gràcies)

molts altres indrets, però les que es presenten són fotografies d'ara mateix, preses en els vells establits de son Soler, a l'aturonament conegut, temps enrera, com s'Olivar, en el vessant que mira a tramuntana.

Les orquíidies mediterrànies, no són tan espectaculars com les cultivades o les que creixen a la selva. Les nostres creixen en terra i són petites però no per això deixen de ser belles i interessants.

Les que es presenten són del gènere **Ophrys**, és a dir, les tiges dretes que suporten les flors tenen unes fulles basals, esteses en terra en forma de roseta. Les flors es presenten en raïm o espiga amb nombre variable de dues a deu.

Es reconeixen, de banda l'estrella basal, per tenir el label o "morro" inferior de la flor desproporcionadament gros i inflat, i sovint peludet o vellutat.

La més coneguda i que dóna nom genèric al conjunt és la coneguda "**sabateta del Bon Jesús**", *Ophrys speculum*, que es caracteritza per tenir el marge del "morro" pelut i el centre lluent.

La més vistosa és la *Ophrys tenthredinifera* que té els tres sèpals de darrera -vistosos com si fossin pètals- de color rosa intens, se-guida

